

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Ka' 10 ct.

6No. 6

PENKTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 7, 1958, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXVII

Kodėl Konservatai Taip Greitai Paskelbė Parlamento Rinkimus?

OTTAWA. — Premjeras John Diefenbaker pereiną šeštadienį pranešė, kad parlamentas paleidžiamas ir naujo parlamento rinkimai įvyks kovo 31 dieną. Užklaustas reporterių, kodėl jis taip greitai, vos keliems mėnesiams praėjus po rinkimų, paskelbė naujus rinkimus, jis pasakė, kad po to, kai liberalai išrinko naują lyderį ir pareikalavo, kad konservatai atiduotų valdžią liberalams, padėtis parlamente pasidarė nepakenčiama.

Ne visi, žinoma, yra tos pačios nuomonės. Pavyzdžiui, Progresyvių Darbo Partijos kandidatas Parkdale distrikte, Toronte, pareiškė, kad konservatai skubinasi su rinkimais todėl, kad jie bijo dar blogesnių laikų.

Didžiausias nedarbas, kaip žinia, būna pavasarį, apie balandžio galą. Tad konservatai nori prarasti rinkimus pirmo to laiko.

Kaip ten nebūtų, paskelbimas rinkimų rodo, kad konservatų ir liberalų partijos yra kaip katė ir šuo. Jos negali dirbti vieningai dėl Kanados žmonių ir pasaulinės taikos labo. Jos gali dirbti tik tada, kada viena iš jų turi didelę didžiumą, kada ji gali dirbti visai nekreipiant atydos į kitą partiją ar kitas partijas kartu sudėjus.

Iš žmonių reikalų pusės žiūrint, atrodo, daug geriau, kada nei viena partija neturi daugumos. Tada reikia tartis, reikia ieškoti tokios išeities, kuri maždaug būtų priimtina visoms partijoms.

Nuo to laiko, kai konservatai tapo valdžios partija, buvo prarasta eilė gerų patvarkymų. Pavyzdžiui, senatvės pensijos padidintos, hospitalizacijos plano įgyvendinimas pagreitintas ir t. t. Visos partijos palaikė konservatus. Kodėl gi negalima toliau taip dirbti?

Tokia jau buržuazinių partijų politika. Nieko prieš tai negalima padaryti. Viskas, ką dabar galima daryti, tai stengtis, kad parlamentas patektų daugiau darbo žmonių atstovų, kurie gintų darbo žmonių interesus.

Venezuelos sukilėliai važiuoja ant tanko Caracas gatvėmis po to, kai jie privertė diktatorių Jimenez išsinešti iš šalies. Nauja valdžia sako, kad diktatorių turi pasidėjęs užsienio bankuose \$250,000,000.

Neužilgo Būsią ir Ontarijos Rinkimai

TORONTO. — Queens parke yra kalbama, kad ir Ontarijos rinkimai įvyks greitoj ateityj, rasė birželio mėnesį.

Paskutiniai rinkimai Ontarijoj įvyko birželio mėnesį, 1955 metais. Šiomet sukaks trys metai. Reiškia, kad seimelis galėtų veikti dar vienus metus. Bet valdančioji partija gali nelaukti iki galo. Jos skelbia tada, kada joms patogiau.

Jeigu šiemet įvyktų ir kiti rinkimai, tai Ontarijos žmonėms būtų labai sunku. Ypač mažesnėms partijoms, kurioms sunku sukelti reikiamas sumas pinigų savo kandidatams išgarsinti. Veikiausiai Frosto valdžia kaip tik dėl to ir ketina skelbti rinkimus. Kapitalistams nėra bėdos su pinigais.

DOUGLAS, Wyo. — Charles Starkweather, 19 metų vyrukas, prisipažino nužudęs vienuolika asmenų.

Jis šias žmogžudystes atliko bėgyje 5 dienu.

Štai Kam Pelninga Ginklavimesi Varžybos

NEW YORK. — Westinghouse korporacijos pirmininkas Gwilyn A. Price informavo šerifininkus, kad praeitais metais turėjo rekordinę pelną.

Atskaičius visas išlaidas ir valdiškus mokesčius korporacijai liko \$72,652,000. 1956 metai buvę blogi, nes grynų pelno padaryta "tik" pusketvirto milijono dolerių.

Užsakymų 1957 metais korporacija turėjusi tik už \$2,009,043,000. Aišku, didžiama užsakymų gavo iš valdžios "šalies apsigynimo reikalams".

SAKO KARALIUKAI NORI VIENYTI

AMMAN. — Jordano karaliukas Hussein pasiūlęs Irako ir Saudi Arabijos karaliams pasitarimą tikslu apjungti šias tris šalis.

Hussein esąs susirūpinęs, kad šių karaliukų pretizas labai nupulsias ryšium su Egipto ir Sirijos apsievienijimu.

Amerikiečiai Paleido Sputniką, Ruošia Kitą

WASHINGTON. — Penktadienį, sausio 31 d., 10:55 val. vakaro, Jungtinių Valstijų armijos inžinieriai ir mokslininkai galų gale paleido savo satelitą, kuriam davė Explorer vardą. Jis svėria apie 30 svarų ir yra cigaro pavidalo. Jis skrieja apie Žemę gana aukštai ir apskrieja Žemę per 114 minučių. Jis turi aparatus, kurie perduoda mokslininkams informacijas apie nekuriuos dalykus tame aukštyje.

Dabar JAV mokslininkai susirūpinę ir smarkiai ruošiasi paleidimui kito satelito. Nesakoma, koks jis bus, didelis ar mažas, bet neslepama, kad norima paleisti

greitu laiku.

Tarybų Sąjungos sputnikai, kaip žinia, buvo daug didesni. Vienas svėrė 180 svarų, o kitas — virš pusės tonos. Taigi, amerikiečių sputnikas yra tik "beibė".

Dr. von Braun, vokiety mokslininkas, kuris vadovavo pirmo satelito paleidimui, pareiškė, kad antras satelitas gali būti paleistas tarp dabar ir balandžio pirmo. Jeigu viskas bus tvarkoj, greičiausiai jis bus paleistas labai greitai.

Amerikiečiai, kaip atrodo, niekaip negalės nurimti, kol jie nepasivys Tarybų Sąjungos. Dr. von Braun labai gerai pavaizdavo jų rūpestį, kuomet pareiškė: "Bauginančiu dalyku yra jų pastarųjų progreso dydis".

"Jeigu mes pasiektume 20 procentų didesnio progreso, negu jų, ir tai mums truktų pralenkti juos kokius penkis metus", pridėjo jis.

Generolas majoras John B. Medaris, armijos balistinių sviedinių agentūros galva, pareiškė, kad Explorer gali išbūti erdvėje nuo pusrečių metų iki 10 metų. Bet galutini apskaičiavimai dabar negalimi, nes nepilnai nustatytas jo aukštis ir kitos sąlygos, kuriose jis skrieja.

Sputnikas Antras Sveria 7,500 Svarų

VICTORIA. — Edward Argyle, Dominion observatorijos ant Little Saanich kalno astronomas, sako, kad tarybinis Sputnikas II sveria 7,500 svarų, o ne 1,120 svarų.

Pastaruju laiku tarybinų mokslininkų paskelbtos informacijos, sako jis, rodo, kad kartu su antruoju sputniku skrieja ir paskutinioji raketos dalis. Ta raketa ir sputnikas kartu ir sudaro 7,500 svarų.

Jis šį dalyką išskėlė viršun komentuodamas apie amerikiečių sputniką, kuris buvo paleistas pereiną penktadienį ir sveria apie 30 svarų.

Egipto ir Sirijos Vienybė Jaudina Visas Arabų Šalis

KAJIRAS. — Egipto ir Sirijos susijungimas į vieną valstybę jaudina visas arabų šalis. Visur kalbama, kad tai vienintelis kelias visiems arabams prie pilnos laisvės ir nepriklausomybės.

Egiptas turi 23,000,000 gyventojų, o Sirija 4,000,000. Reiškia, apvienyta valstybė turės 27,000,000 gyventojų.

Yemenas, nedidelė arabiška valstybėlė, gali būti pirmas prisidėti prie naujos valstybės jei ne visiškai, tai nors federacijos pagrindais.

Egipto ir Sirijos žmonės turės plebiscito keliu užgirti apsievienijimą ir išsirinkti prezidentą. Tas būsią padaryta bėgyje 30 dienų.

TSRS IR LENKIJA PRITARIA KONTROLEI

MASKVA. — Neseniai N. Chruščiovas ir Lenkijos premjeras Gomulka turėjo pasitarimą, kuriame jie nutarė dalyvauti efektingoje kontrolės sistemoj tikslu užtikrinti, kad centralinėj Europoj nebūtų nuklinių ginklų.

Jeigu pasirodytų, kad tokia sistema gerai veikia, sako jie, tai paskui galima būtų ją praplėsti.

Pasidairius po Kanadą

Toronto bedarbiai, kurių priskaitoma jau 56,000, pradėjo bruzdėti. Unijų tarybos susauktaite mitinge jie iškėlė obalsį kasdien maršuoti prie miesto valdybos rūmų pietų metu. Šis obalsis tuoj rado konservatų didlapyje Globe and Mail kritiką.

Laikraštis sako, kad demonstracijos negail duoti darbų. Girdi, reikia kalbėti ne apie nedarbą, o produktyvumą.

Be abejonės, maršavimai neduos darbo. Bet jie nekartą privertė atsakomingu organus susirūpinti bedarbių likimu. Daug kas Kanadoje įvesta tik dėl to, kad buvo reikalaujama, buvo už tai demonstruojama.

Kalbant apie produktyvumą, neatrodo, kad produktyvumo būtų stoka. Juo toliau, tuo daugiau darbininkų yra

atleidžiama, kadangi perteklius gaminių.

Kanados vyriausybė jau pripažino Venezuelos naują vyriausybę. Tas faktas, kad Venezuelos nauja vyriausybė yra sukilimo produktas, nesudarė svarbos.

Taigi, kaip matome, buržuazinės revoliucijos O.K. Jeigu Venezueloj būtų susidariusi bent kiek kairesnė vyriausybė, tai nei Jungtinės Valstijos, nei Kanada, nei kitos šalys nepripažintų. Aiškintų, kad jos neturi žmonių pritarimo.

Toronte atsirado gudrus žulikas. Jis apšukojo 35 bankų skyrius ant \$25,000.

Šis apgavikas pasideda į banką kiek pinigų, susipažįta su banko tarnautojais, o vėliau parašo čekį ir gauna

pinigų daug daugiau, negu padėta.

Kiekvienoj vietoj jis naudoja vis skirtingą pavardę.

Keista tas, kad bankai taip neatsargiai elgiasi. Teisingam žmogui sunku gauti lengvai ir mažą sumą, bet šiam žulikui lengvai davė ir nemažas sumas.

Dujų vamzdžio darbininkai šiaurinėj Ontarijoj laimėjo algų pakėlimą.

Unija praneša, kad algos pakeliamos 20 centų nuo sausio 3 dienos, o 5 centus nuo vasario 17.

Vamzdžio tiesimas tuojaus atnaujinamas.

Amerikiečiai iššovė raketą Kanados šiaurėje, Fort Churchill (Manitoboj), bet ji pakilo vos 50 mylių aukščio.

Raketa turėjo instrumentus orui tirti.

Kaip kartais susėliami pašalpos reikalingi žmonės, iškilo viršun pereitą savaitę, kuomet Metro Welfare Departamentas pranešė, kad jis gavo iš dviejų koncertų \$500, nors abiejų koncertų pajamos buvo \$17,000.

Pasirodo, kad koncertų ruošėjai pajamas pasidalino algomis ir kitokiomis išlaidomis, o dėl senelių prieglaudų, kurios naudai koncertus ruošė, davė vos \$500.

Šis pavyzdys, be abejonės, nėra vienintelis.

Prekybos ministras Churchill pranešė, kad Kanados Tyrinėjimų Taryba parsigabeno iš rytinės Vokietijos eilę vadovėlių — matematikos ir kitokių mokslinių vadovėlių.

Mat rytinėj Vokietijojej naudojami panašūs, kaip ir Tarybų Sąjungoj. Jie bus studijuojami ir žiūrima, ar nebūtų naudinga pasinaudoti jais.

Kanadietis

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

Akių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Vestuvės

ROCHESTER, N. Y. — Sausio 25 dieną šių metų buvo vestuvės Ellen Baronaitės, duktės L. Barono iš E. Rochester, N. Y., su Eldon J. Renaud. Jungtuvės įvyko šv. Jeromes bažnyčioj 11 val. ryte. Vaisės — Country House, nuo 2 val. iki 4 val. po piet.

Medaus mėnesį jaunavedžiai praleis kalnuose, čiuožimo resorte. Gyvens E. Rochesterijė. Jau turi pasipirkę stubą gale Main stryto su pusanthro akro ažuolinio miško.

Ellen Baronaitė-Renaud yra baigusi State Teachers Kolegiją Albany, N. Y. Vienus metus mokytojavo Geneva High School, o dabar Victor, N. Y., taipgi High School. Jos vyras yra baigęs Rochesterio universitetą ir dirba Tri-State Corp., Buffalo, N. Y., pardavėju.

Trumpai apie Baroną

Jis yra Laisvės ir Liaudies Balso skaitytojas. 18 metų atgal mirė jo žmona ir paliko duktę Ellen 5 metų, o sūnus Walter 3 metų. L. Baronas nevedė antru kartu, tačiau išauklėjo ir išmokslino dukrą Ellen ant mokytojos, o sūnų Walterį jau du metu mokina kolegijojej mechaniško inžinieriaus mokslo ir turi viltį, kad pajėgs leisti dar du metus iki užbaigs. Rašantis ir skaitytojai tik vaizduojamės tuos 18 metų, kuriuos L. Baronas turėjo pergyventi. Tas tavo sunkus darbas teikia tau didelę pagarbą. Priimk nuo manęs širdingą pasveikinimą.

B. Černiauskas

PAREIŠKIMAS

Susipažinęs su Čikagoje leidžiamo laikraščio "Draugas" pranešimais ir recenzijomis apie mano apysakos "Baltaragio Malūnas" inscenizavimą su egzistencialistinėmis interpretacijomis ir reklaminėmis insinucijomis bei provokacijomis, turiu pareikšti griežčiausią protestą prieš mano veikalo iškraipymą ir piktam panaudojimą.

"Baltaragio Malūnas" buvo parašytas kaip mūsų krašto praeities padavimas, nieko bendra neturįs su keistais prasimanymais ir priklausau mūsų literatūros palikimui. Dabar jis paruoštas naujai laidai ir Lietuvos kinostudijos filmui. Manau, kad tokiu būdu bus geriausiai užkirstas kelias visokioms provokacijoms.

Kazys Boruta
Vilnius, 1958.I.7

OTTAWA. — Konservatai iškėlė viršun, kad liberalai išleido \$5,000,000 bandymui pagaminti elektroninį įtaisą lavinimui jūrininkų, kaip operuoti orlaivianešius, submarinus ir kitus laivus.

Projektas visai nepavykęs, nors buvo išleista \$5,000,000.

Konservatai nusipirkę beveik tokį įtaisą Britanijoje už \$900,000.

Paiėskojimas

Paiėskomas Adolfas Motiejūnas, kilęs iš Lietuvos, Želvos v., Dvareliškių km. Prašome atsiliepti ar žinantieji jo antrašą pranešti Liaudies Balso antrašu.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas Įsteigė

Knygyną

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Knygyne galima gauti pasiskaitymui įvairių knygų, daugumoj grožinės literatūros, išleistos pokariniiais metais Tarybų Lietuvoje, kaip tai:

PETRO CVIRKOS raštų devynis tomus ir kitas penkias skirtingas jo knygas.

MAKSIMO GORKIO raštų dvyliką tomų ir kitas aštuonias skirtingas jo knygas.

JUL. ZEMAITES raštų keturis tomus ir kitas tris jos knygas.

A. VIENUOLIO raštų septynis tomus ir kitas tris jo knygas.

A. GUDAIČIO-GUZEVIČIAUS raštų šešias knygas.

LAZDYNŲ PELEDOS, J. DOVYDAIČIO ir kitų plačiai žinomų Lietuvos rašytojų raštus; taipgi eilės jaunesniųjų Tarybų Lietuvos rašytojų raštus.

Knygynas turtingas įvairiomis knygomis parašytomis įvairių pasaulinių klasikų; taipgi vaikams taikyta literatūra ir politinio turino knygomis.

Šalygos norintiems knygyne naudotis:

1. Kiekvienas turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri bus gražinama kada skaitytojas nustos naudotis knygyne ir visas jo pasiimtas knygas sugrąžins.

2. Knygos vienam mėnesiui pasiskaityti duodamos veltai. Ilgiau kaip mėnesį išlaikęs knygas ir nepersirašęs turi mokėti už pavėluotus mėnesius po \$1.00 nuo kiekvienos knygos. Nesumokėjus atsiskaitoma iš kaucijos.

3. Knygos bus siuntinėjamos ir paštu, bet skaitytojas turės padengti knygų persiuntimo išlaidas.

Toronto ir apylinkės lietuviams knygynas atdaras pirmadienio vakarais nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Laiškams antrašas:

KLLD C.K. Knygynas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULES RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogėjo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

ŠLIUPATRNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygy, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite!

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill, USA

TARYBŲ LIETUVOJ

Broliškos Siuntos

Vilniaus dažymo aparatų gamyklos adresu iš Tarybų Ukrainos gausiai plaukia įvairūs kroviniai — anglis, metalas, motorai ir kt.

Savo ruožtu šios įmonės kolektyvas vykdo užsakymus gautus iš Kijevo, Charkovo ir kitų gamyklų. Vien šiais metais dažymo aparatų gamykla pasiuntė Ukrainos įmonėms ir statyboms 370 dažymo agregatų, 1,500 kompresorių, 7,000 dažų purkštuvų ir kitą aparatūrą.

Prieš keletą dienų į Tarybų Ukrainą gamyklos kolektyvas išsiuntė dar vieną krovinį — 96 dažymo agregatus. Tai Vilniaus dažymo aparatų gamyklos dovana, skirta broliškosios Ukrainos keturiasdešimčiai.

N. Bauža

Pagal Turistų Kelialapius

Daugiau kaip tūkstantis Tarybų Lietuvos darbo žmonių 1957 metais pagal profesijos išduotus kelialapius apsilankė su ekskursijomis užsienio šalyse. Gruodžio mėnesio viduryje dvi lietuvių turistų grupės pabuvojo Čekoslovakijoje ir Egipte.

Daugelyje šalių respublikos turistai pabuvo ir 1958 metais. Sausio mėnesį, žiemos atostogų metu, Lietuvos aukštųjų mokyklų 25 studentai aplankys Lenkijos Liaudies Respubliką. Didelė jaunuolių ir merginų grupė, kuri susidės iš Lietuvos TSR įmonių darbininkų ir aukštųjų mokyklų moksleivių, apsilankys Čekoslovakijoje. Jaunimas pabuvo Pragoje, Brno, Karlovy-Varuose, Bra-

Jau antri metai Obelių rajono kolūkiuose sėkmingai koncertuoja Aleksandravėlės kultūros namų kaimo kapela, vadovaujama kolūkiečio Antano Leitono. 1957 metais įvykusiame rajoniniame festivalyje kapela buvo

Žodis Ištesėtas

Klaipėda. — Vakar ypač pakili darbo nuotaika jautėsi "Trinyčių" medvilnės verpimo fabriko cechuose. Šią dieną fabrikas įsipareigojo užbaigti metinį planą. Skuba meistrai, greičiau juda verpėjų pirštai, o miglotą dieną ir vakaras anksčiau ateina į pajūrį.

Prie elektros žiburių sumuojami rezultatai: metinis planas įvykdytas. Dar daugiau — už tris milijonus rublių verpalų pagaminta viršum plano. Iš tų 120 tonų viršumplaninių verpalų galima išausti 600,000 metrų audinių gražiom, spalvotom suknelėm.

Verpėjos Aleksevičiūtė, Vasorienė, pameistrai Lingė, Žlibė ir šimtai kitų fabriko darbininkų padirbėjo iš širdies ir iš peties.

Naujoji Vilnia -- Vilniaus Miesto Rajon.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsaku Naujosios Vilnios miestas įjungtas į Vilniaus miesto ribą, suteikus jam miesto rajono teises.

Per Tarybų valdžios metus Naujoji Vilnia visiškai pasikeitė, virto didžiuliu pramonės centru. Pastatytos naujos gamyklos: "Žalgirio", dažymo aparatų, me-

tislaivoje ir kituose miestuose, aplankys kaimiškus kooperatyvus, didžiausias šalies pramonės įmonės ir naujasias statybas.

Per pirmąjį 1958 metų ketvirį Lietuvos turistai aplankys taip pat Vokietijos Demokratinę Respubliką, Bulgariją, Lenkiją ir Suomiją.

apdovanota premija. Kape loje groja Aleksandravėlės kultūros namų direktorius Antanas Stankevičius, kolūkietis Aleksas Strungys ir kiti. Nuotraukoje: kaimo kapela Aleksandravėlės kultūros namų scenoje.

A. Maginskas, daug žadęs rašytojas, kurį 1942 metais išskyrė iš gyvųjų tarpo nelėmtoji mirtis, kuomet jis susirgo plaučių uždegimu. Kaip pažangus veikėjas, Smetonos laikais buvo įkaltintas.

chaninė ir kitos gamyklos, kurios aprūpintos šiuolaikine tėvynine technika. Vien per pokario metus į Naujosios Vilnios pramonę įdėtų kapitalinių investicijų apimtis sudaro daugiau kaip šimtą milijonų rublių. Bendrosios produkcijos išleidimas nuo 1948 metų ligi 1957 metų padidėjo 19,2 karto, o mašinų gamybos produkcijos — 40,5 karto. "Žalgirio" gamykla per 10 savo gyvavimo metų staklių gamybą padidino 46 kartus. Naujosios Vilnios įmonės teikia šaliai frezavimo, stalinės gręžimo stakles, sudėtingas kuliamąsias, kompresorius, dažymo aparatus, maisto produktus. Nuo 1948 metų ligi 1957 metų darbininkų skaičius Naujojoje Vilnioje padidėjo 4,5 karto. Čia pastatyta mokytojų institutas, keletas mokyklų, vaikų lopšelis, kinoteatras, dešimtys naujų daugiabučių namų.

Toliau stiprinant Lenkų-Lietuvių Ryšius

Lietuvoje viešėjo Košalino vaivadijos ir Košalino miesto partinių ir valstybinių įmonių darbuotojų delegacija.

Išvykdamas iš Vilniaus į tėvynę, Lenkijos delegacijos vadovas T. Kačmarekas pareiškė vietinės spaudos korrespondentui:

— Gržus yra senasis Vilnius, puikūs yra jo architektūros paminklai. Mes pirmą kartą lankėmės Vilniuje, ir todėl nežinome, kaip miestas atrodė prieš karą. Jį galima palyginti su Varšuva. Abu miestus sugriovė vokiškieji fašistiniai grobikai, ir mes matėme, kiek daug pastangų buvo padėta jiems atstatyti. Statomi nauji gyvenamieji namai, kultūrinės pastatytos įstaigos, įmonės. Didžiai rūpinamasi, kad būtų išsaugomi senoviniai pa-

Liaudiškose Respublikose

Sporto Vystymasis Kinijoje

1957 metų pradžioje Kinijos Liaudies Respublikoje buvo daugiau kaip 34 tūkstančiai žemutinių fizikultūros kolektyvų, jungiančių apie 5 milijonus žmonių.

Kinijoje naujos sporto rūšys — sklandymo, parašiutizmo, motociklininkų bei radijo mėgėjų sportas — patraukė daugiau kaip 400,000 entuziastų, ypač iš jaunimo tarpo. Kartu plačiai vystosi ir nacionalinės sporto rūšys — nacionalinė kova, šaudymas iš lanko ir kt.

Fizikultūros ir sporto specialistams parengti šalyje įsteigtos trys specialios aukštosios mokyklos, 16-oje pedagoginių institutų įsteigti kūno kultūros ir sporto fakultetai. Šalyje yra daugiau kaip 100 jaunimo sporto mokyklų, daugelyje miestų — specialios mokyklos treneriams parengti.

Labai Didelis Hidrorenginys Čekoslovakijoje

Pietinėje Moravijoje prie Svratkos upės paleista veiktų viros užtvanka, kuri yra vienas didžiausių Čekoslovakijos hidrorenginių. Užtvankos aukštis — daugiau kaip 70 metrų. Jos viršaus ilgis — 500 metrų. Į užtvankos korpusą suklota pusė milijono kubinių metrų betono.

minklai.

T. Kačmarekas taip pat pasakojo, kad delegacija pabuvojo eilėje Vilniaus įmonių, susipažino su Lietuvos TSR Mokslų akademijos veikla ir studentų gyvenimu, apsilankė M. Melnikaitės vardo kolūkyje, kuriame svečiai matė, kiek daug nuveikta visuomeniniam ūkiui išvystyti, kaip kultūringai dabar gyvena Lietuvos valstiečiai.

Baigdamas T. Kačmarekas pasakė:

— Mes pasiūlėme Vilniaus miesto vadovaujantiems darbuotojams imtis konkrečių priemonių, kad toliau būtų vystomas kultūrinis bendradarbiavimas tarp mūsų miestų. Tos priemonės yra: keistis kultūros darbuotojų delegacijomis, sporto delegacijomis, turistais ir pan., kas dar labiau prisidės prie draugystės stiprinimo tarp mūsų broliškųjų tautų.

Pirmasis Respublikoje

Puikią dovaną Naujiems metams gavo jaunieji Kapsuko piliečiai. Mieste įkuriamas pirmasis respublikoje lėlių teatras. Teatro organizatorius ir režisierius yra Kapsuko dramos teatro artistas Radkevičius.

Radijaš ir Televizija Lenkijoje

Lenkijos Liaudies Respublikoje vis plačiau išsivysto kaimų ir miestų radiofikavimo darbai. Nauji radijo mazgai pastatyti visuose šalies apskrėčių centruose. Dar visai neseniai radijas Lenkijos kaime buvo retenybė. Dabar daugelis apskrėčių pilnutinai radiofiktuotos, o daugelyje vaivadijų daugiau kaip 50 procentų kaimų turi radiją.

Lenkijos Liaudies Respublikoje plačiai išvystyta radijo pramonė. Šalies radijo fabrikai gamina įvairių markių radijo imtuvus ir sudėtingą radijo aparatūrą.

Televizijos centrai veikia Varšuvoje, Lodzėje ir Poznanėje. Gruodžio pradžioje pradėjo veikti televizijos centras Katovicuose. Jį transliacija galės žiūrėti visi Aukštutinės Silezijos gyventojai. Statomos tarpinės stotys, kurios sujungs įvairių miestų televizijos centrus. Paleidžiamos į darbą tarpinės stotys tarp Varšuvos, Lodzės ir Katovicų. Tiesiama tarpinė linija, kuri sujungs Katovicus su Čekoslovakijos miestu Moravsk-Ostrava. Nutiesus šią liniją, Lenkijos žiūrovai turės galimybę žiūrėti televizijos laidas iš Pragos ir Berlyno.

Žemės ūkio Specialistų Rengimas

Lenkijoje sudarytas platus aukštųjų ir vidurinių žemės ūkio mokyklų tinklas. Septyniuose Varšuvos, Kėkuvos, Liublino, Vroclavo, Poznanės, Ščecino ir Olštyno aukštosiuose žemės ūkio mokyklose mokosi 14 tūkstančių būsimų agronomų, zootechnikų, miškininkų, melioratorių, mechanizatorių ir kitų žemės ūkio specialistų.

Beveik 26 tūkstančiai studentų mokosi 220 žemės ūkio technikuose. Šiais metais buvo pakeisti žemės ūkio technikumų mokslo planai. Siekiant, kad žemės ūkio specialistai būtų geriau parengiami, mokslas technikuose truks ne ketverius, o penkerius metus. Be to, absolventams įvedama privaloma ikidiplominė vienerių metų praktika.

Kadrus žemės ūkiui ruošia taip pat daugelis žemės ūkio mokyklų. Neseniai pirmą kartą prasidėjo pamokos 727 žemės ūkio mokyklose. Šiose mokyklose mokosi 20 tūkstančių jaunuolių ir merginų, baigusiu septynerių metų mokslą. Mokyklose įrengiamos laboratorijos ir dirbtuvės, sudaromi bandymų sklypai.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIJS BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

NEPASOTINAMI ŽMONES

Pranešama, kad pabėgęs Venezuelos diktatorius Jimenez turi užsieniuose bankuose susikrovęs \$250,000,000. Kaip jis juos "uždirbo", aiškinti tur būt nereikia. Klausimas tikrai, ir kam reikėjo tiek daug prisiplėšti? Kad ir didžiausiai šeimai tiek pinigų nereikia.

Bet jis nėra vienas. Kapitalistinėse šalyse daug tokių multimilijonierių. Ir jie patys neuždirba tų sumų. Tiesa, jie legaliai, remiantis kapitalistų įstatymais, taip pralobę. Galimas daiktas, kad ir Venezuelos diktatorius nevalgė, o legaliai susikrovė išnaudodamas darbo žmones. Kur viešpatauja kapitalizmas, galima legaliai apiplėšti darbo žmones ir susikrauti šimtus milijonų. Tas vyksta visą laiką.

Nežiūrint to, kad jau daugelis tų pelnagrobijų turta skaito šimtais milijonų ir net bilijonais, veržimasis prie turto nuolatos didėja. Ne tik darbo žmones lupa kaip išmanydami, bet ir vienas kitą smaugia kaip išmanydami. Kai vienos korporacijos turtėja, tai kitos bankrutuoja.

Abejotina, kad yra toks aukštis, kurio pasiekęs pelnagrobis pašakytų, kad jau užtenka. Gana pasidaro tik tuomet, kada mirtis užmerkia akis. Kas blogiausia, tai kad šie pelnagrobiai ne vien darbo žmones išnaudoja. Jie dar kečia neramumus, kursto tautas, akstina ginklavimosi lenktynes. Iš vienos pusės jie lupa kaip išmanydami, o iš kitos — šaukia, kad pavojus, kiti ruošiasi sunaikinti tokią sistemą, kurioje jie gali krauti tokius pelnus.

Prieš juos sunku pakelti balsą, nes jie kontroliuoja bažnyčias, mokyklas, spaudą, radiją ir televiziją. Visi išsimokslinę žmonės tarnauja jų labui. Jei kas drįsta pakelti balsą prieš tokią neteisingą santvarką, tas greitai atsideria į bedarbių eiles.

Ir štai tokių besodžių tvarką vadina krikščioniška, demokratiška, kultūringa. Ar bereikia didesnės veidmainystės?

SPAUDA REIKIA VERTINTI

Dažnai korespondentai, atsiuntę korespondencijas ar ką kitą, pastebi, kad ant greitųjų sumetė, net neperskaitė, ką parašęs. Girdi, jūs pataisykit, jei galima.

Be abejonės, darbo žmonėms neužtenka laiko. Bet negalima ir taip žiūrėti į spaudą. Ką pamanytumėt, jei žmonos atneštų neišvirtą viralą ar mėsą ir padėjusios ant stalo pasakytų: "Pabaikit virti".

Redakcijos gali ištaisyti kalbą, pridėti reikalingus ženklelius, suskirstyti punkteliais, bet jos negali pataisyti prastos korespondencijos ar straipsnio.

Spauda yra brangus visų dalykas ir kiekvieno bendradarbio pareiga žiūrėti, kad korespondencijos ir straipsniai būtų parašyti kuo geriausiai. Parašius reikia peržiūrėti, pataisyti. Pats autorius visuomet gali geriau pataisyti. Tačiau bus pačiam autoriui geriau ir skaitytojui geriau įvertinti.

Dažnai skaitytojai išsireiškia, kad kiti rašo labai ilgus straipsnius. Ir tas tiesa. Ypač rašant savaitraščiui reikėtų vengti ilgų straipsnių. Dažnai skaitytojai visai palieka neskaite, jei straipsnis ilgas.

Trumpesnių raštų galima sutalpinti daugiau, įvairiomis temomis. Toks laikraštis ir naudingesnis ir įvairesnis. Jei vienam patinka viena tema, tai kitam kita.

Taigi, rašydami korespondencijas ar straipsnius, stenkitės parašyti tiksliai tiesą, gerai mintis išdėstyti, kad būtų suprantama, ir nerašykite labai daug vienu kartu. Jei tema nesiduoda trumpai, tai gali suskirstyti ir parašyti atskirus straipsnelius.

Mūsų spaudos išlaikymas daug atseina. Tad visi kreipkime atydą į tai, kad ji būtų turininga, įdomi visiems, kurie vertina spaudą, kurie aukoja stambias sumas jos išlaikymui.

KAS NAUJO PASAULYJE

Bagdado pakto šalių konferencija Ankaroj, Turkijoje, tik nepakriko. Irako atstovas pareikalavo, kad Jungtinės Valstijos, kurios nors ir neįeina oficialiai į paktą, bet atsiuntę poną Dullesą, pritarę arabų reikalavimui, kad Izraelio siena būtų nustatyta pagal seniau Jungtinių Tautų nustatytą liniją, o ponas Dulles, aišku, negalėjo tam pritarti.

Sakoma, kad Dulles buvo priverstas pasiūlyti Irako atstovą į privatišką konferenciją ir gerokai pasipešti su juo.

Susikirtimas buvęs kiek susvelnintas Dullesui pažadėjus duoti Irakui \$10,000,000. Bet šį pažadą dar turės užgirti JAV kongresas.

Arabai (Iranas, Irakas ir Pakistanas) neturi akies ant Izraelio, tuo tarpu Jungtinės Valstijos ir Britanijai neįmanoma pritarti arabams. Tad ir susidaro didelis keblumas. Ypatingai Jungtinės Valstijos nepatogu susidėti su arabų reikalavimu perkelti Izraelio sieną. Jungtinėse Valstijose žydai vaidina nemažą rolę ir tokiu būdu Dullesui nepatogu pyktis su jais.

Venezuelos diktatorius, kaip praneša spauda, buvo pasidėjęs į užsienio bankus apie \$250,000,000. Jis matomai jaučė, kad neilgai jis galės vicšpatauti.

Tie pinigai, be abejonės, yra Venezuelos, bet užsienio bankai nesutiks atiduoti naujai vyriausybei. Tad diktatoriui Jimenez neteks vargti svetur.

Kada A. Smetona atsikraustė į Ameriką, jis taipgi nebuvo tuščias. Jungtinės Valstijos buvo užsaldžiusios kelis milijonus dolerių. Sakoma, kad dabar iš to fondo maitinami visoki diplomatai, kurie neturi gėdos vadintis Lietuvos atstovais.

Šlykšti politika, bet "laisvajame pasaulyje" tas yra priimta ir praktikuojama. Čia mat laisvė visokiems sukčiams ir apgavikams.

Admirolas Arleigh Burke pranašauja, kad Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga tuoj turės tiek pajėgumo, kad galės viena kitą sunaikinti.

Taigi, Jungtinių Valstijų saugumas nuolatos mažėja. Pasitikėjimas atomine galia baigia bliukšti. Visai kitaip būtų, jeigu nebūtų atominių bombų, jeigu nebūtų raketų, kurios gali pasiekti už vandenynų.

Taip sakant, bėgo ponai

nuo vilko, o užbėgo ant meškos.

Kitas admiralas, Arthur W. Radford, taipgi nekokią paguodą duoda. Jis sako, kad Jungtinės Valstijos neteko potencialumo. Reiškia, Jungtinių Valstijų industrializmas pajėgumas beveik iki lūbų pakinkytas, kai anksčiau būdavo jis išjudinamas tik tai atsitikime karo.

"Jeigu mes turėsime vėl kariauti, tai mes turėsime kariauti su tuo, ką ant rankų dabar turime", pareiškė jis.

Jungtinės Valstijos einančios prie pergurupavimo savo karinių jėgų Vokietijoje.

Iki 1959 metų vidurio, sako pranešimas iš Berlyno, Jungtinės Valstijos perkelsiančios savo karines jėgas į vakarus nuo Reino. Į rytų nuo Reino visas pozicijas užims patys vokiečiai.

Teigiama, kad šis žygis yra taikomas su galimybėmis, kad Europoje bus sudaryta juosta be nuklinių ginklų, kaip yra pasiūlysi Lenkija. Vokiečiai žiūri į šį pasiūlymą labai prielankiai.

Kipro saloj buvo užmušti 6 turkai susikirtimuose su graikais. Turkai, kaip žinia, nenori, kad Kipro sala būtų prijungta prie Graikijos, o graikai veda kovą už tai. Turkai dažnai paremia britus.

Turkai Kipro saloj, tačiau, sudaro vos ketvirtadalį gyventojų.

Jungtinės Valstijos turi savo Kiprą. Tai Ryukyu salos, kurių tarpe Okinawa užima svarbiausią vietą. Tenai amerikiečiai turi bazę ir jie šeiminkauja, nors oficialiai salos skaitosi japonų.

Salų gyventojai nemėgsta amerikiečių šeiminkų. Kada buvo rinkimai Naha mieste, gyventojai išrinko kairietį majoru. Amerikiečiai pašalino kairietį majorą ir pertaisė miesto statutą, bet dabar gyventojai vėl išrinko kitą kairietį miesto majoru.

Taigi, čia amerikiečiai turi daug bėdos. Viena, jie turi demonstruoti, kaip jie atsisėda linkui demokratijos, o kita — būti apsuptais jiems nedraugiškų gyventojų.

Britanijos premjeras H. Macmillan vėl išsireiškė, kad geriau derėtis, negu kariauti.

Visi reporteriai mano, kad jis tuomi dar kartą pritarė didžiųjų susitikimui.

JAV kongresas per tam

tiksliui sudarytą subkomitetą siūlo priimti patvarkymą, pagal kurį prezidentas galėtų laikinai perduoti pareigas viceprezidentui.

Vis bauginamasi dėl prezidento negalėjimo eiti pareigas.

Gražiai Pasidarbavo ir Parėmė Liaudies Balsą

Skotijoje J. Tunyla su A. Geležiūnu, o Anglijoje P. Stankevičius gražiai pravedė Liaudies Balsu prenumeratų atnaujinimą. Bellshille, Skotijoje, A. Geležiūnas ne tik gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime, bet ir gavo dar naujų prenumeratų ir surinko 3 svarus, 17 šilingų ir 6 penas aukų. Auškojo: J. Papiliauskas, J. Mocevičius, A. Bauraitis, C. Predotkas ir J. Barkauskas po 10 šilingų; A. Jerusevičius, Peter Miller, A. Geležiūnas ir G. P. po 5 šilingus; C. Papiliauskas, A. Sinkevičius ir And. Miller po 2 šilingus ir 6 penas.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Lankėsi V. Kauzonas

Praeitą pirmadienį lankėsi Liaudies Balsu raštinėje V. Kauzonas, vienas iš pirmųjų tabako augintojų Rodney apylinkėje.

V. Kauzonas gerai įsigyvenęs, turi net kelias tabako auginimo farmas. Pažangus ir linksmo būdo lietuvis.

Jis lankydamasis pranešė, kad taipgi tos apylinkės plačiai žinomas tabako farmų savininkas S. Repšys pergyveno skaudžią ir pavojingą operaciją ant vidurių. Operacija pavykus ir ligonis sveiksta. Visi tos apylinkės lietuviai ir jo pažįstami torontiečiai liki ligoniui kuo greičiau ir pilnai pasveikti.

V. Kauzonas savo atsilankymą atžymėjo atsinaujindamas prenumeratą ir palikdamas LB paramai \$2.00 aukų.

Redakcijos Atsakymas

Draugui J-S, Sao Paulo: Draugo korespondencija pasiekė mus po mėnesio, laiko. Na, o kol laikraštis pasiekė skaitytojus Brazilijoje, tai bus praėję virš 2 mėnesių. Dalykas bus per daug pasėjęs. Prašome siųsti korespondencijas tuoj po įvykių ir oro paštu.

Pastabos

Pagaliau ir amerikiečiams pavyko paleisti savo satelitą. Nors tai nedidelis, lyginant su Tarybų Sąjungos sputnikais, ir jo niekas nepamatys ir neišgirs be tam tikrų aparatų, bet vis tik tas duoda progą amerikiečiams aukščiau pakelti galvą.

Dabar jų propagandos mašina suka ir mala atitaisyti to prestižo, kuris buvo taip skaudžiai pažeistas dėl praėtyje įvykusių nepasisekimų.

Mokslininkų tarpe, kiek matosi iš spaudos, tas amerikiečių atsiekimas sukėlė pasitenkinimą. Ta proga tarybiniai mokslininkai pasveikino amerikiečius, palinkėjo jiems sėkmės.

Tačiau ar ponui Dulles dabar geriau seksis praveisti savo militarinius planus užsienyje, tai klausimas.

Kaip ten bebūtų, po Tarybų Sąjungos sputnikų, amerikiečių atsiekimas yra tik antraeilės reikšmės.

Konservatai vis dėlto pasiryžo eiti prie naujų parlamento rinkimų. Atrodė, kad rinkimus šaukti nebuvo reikalo. Diefenbakeris galėjo bosauti dar ilgą laiką.

Tik jie nebuvo parlamente užtektinai stiprūs. Opozicinės partijos sudarė didžiąją ir tas, atrodo, labiausiai baugino konservatus, kad opozicija gali iššaukti rinkimus pasirinkdama sau patogius laiką.

Tokiai padėčiai esant, kada šalyje ekonominis krizis auga, konservatai, matomai, pasijuto nesaugūs.

Jie šaukia rinkimus dabar, kol dar jų prestižas pusėtinai geras.

Ir iš tiesų, konservatų prestižas dabar geresnis, negu liberalų.

Paėmę valdžią, konservatai pasirodė energingi, veiklūs. Sutėkė nekurių lengvatų ir žada jų dar daugiau.

Zodžiu, sentimentas už konservatus, atrodo, dabar labai stiprus.

Rinkimų proga atsiranda naujų galimybių iškelti darbo žmonių reikalavimus.

Progresyvi Darbo Partija, kaip darbo žmonių partija, jau pradeda savo rinkiminę kampaniją.

Bedarbei augant ir plečiantis, reikėtų visiems rimtai įsitraukti į šios partijos rinkiminį darbą, atitinkamai jos veikimą paremti.

Z. J.

Egiptas ir Sirija jungiasi į vieną valstybę. Šioj nuotraukoj matote sveikinantis Egiptų prezidentą Nasserą ir Sirijos prezidentą Kuvaltį. Sakoma, kad naujoje valstybėj Kuvaltis bus viceprezidentas.

Tarybų Lietuvos Vargai ir Pažanga

Rašo A. M. Paužienė

Mielos sesės ir broliai lietuviai:

Jau daug dienelių prabėgo, kaip parvažiavau iš savo mylimos ir brangios tėvynės Lietuvos, bet įspūdžiai, kuriuos bevažinėdama įgavau, nenyksta ir niekuomet neišnyks. Tik gaila ir labai gaila, kad nesu kalbėtoja ar rašytoja, o tik paprasta dirbtuvės darbininkė, todėl man sunku jums perduoti, nors suprantu ir jaučiu, kad jūs ir iš manęs laukiat nors kelių eilučių.

Neslėpsiu teisybės, prisipažinsiu, kad ne sykį į rankas plunksną buvau paėmus, bet tiek sykių ašaros vilgė blakstienas ir dėl to turėjau atidėlioti, kuomet dirbtuvėje darbas sumažės ir turėsiu daugiau laiko ir sulig savo išgalės nors dalelę savo įspūdžių jums aprašysiu.

Pirmiausia leiskite man dar kartą padėkoti Tarybų Lietuvos vyriausybei ir kartu Profesorių Tarybai, kad suteikė mums tokią brangią dovaną — progą ne tik savo seseris, brolius ir gimines aplankyti, bet kartu ir su daugeliu žmonių pasikalbėti, pasidalinti pergyventais įspūdžiais. O iš tų pasikalbėjimų aš susidariau vaizdą, kokių sunkumus Lietuvos žmonės turėjo pergyventi.

Pirmutiniai žingsniai, žengiant į socializmą, naują gyvenimą, buvo neapsakomai sunkūs, pilni tragedijų. Tiesiog skaudu, kad mūsų tėvynėje perėjimas į naują gyvenimą įvyko karo sukuryje. Mes, kanadiečiai, beveik visi suvažiavome po 1914 metų karą. Tų metų karas, nors vaikystės dienomis praleistas, tačiau pasiliko at-

mintyje iki šio laiko. Taipgi atsimename, kad po to karo, kaip ir po kiekvieno, atsirado įvairių vagių, užpuolimų. Tad nepaslapstis, kad po praėjusio karo atsirado įvairių žmonių priešų. O prie jų prisidėjo ir suklaidinti Lietuvos sūnūs ir dukros. Todėl neginčijamai reikia pripažinti, kad po karo mūsų tėvynėje teko pergyventi neapsakomai skaudų ir skurdų gyvenimą ir nieko nekaltiems žmonėms.

Sunkiausia našta teko pakelti Tarybų Lietuvos vadams. O daug kur ir vadovybės trūko. Diena iš dienos teko girdėti tas skaudžias tragedijas. Tai gal įvyko ir klaidelių. Bet argi galima kaltinti socialistinius principus? Mes juk esame jau nebe tie žmonės, kada stebūklais tikėjo. Stebūklų pasaulyje nėra. Taigi, socializmas negalėjo padaryti stebūklus. Viską reikėjo pereiti, visą sugriovimą perkentėti. O okupantams paliko baisų vaizdą.

Taipgi reikia atsiminti, kad draugai tų, kurie pas mus katutes plojo, irgi nesnaudė. Jie susidėjo su sužvėrėjusiais razbainikais ir kartu su jais neapsakomai žiauriais žudynes vykdė. Jie daugiausiai puolė tuos, kurie pirmutiniai pasisakė dėl kolektyvinių ūkių. Jie kurstė brolius ir seseris, kad naikintų gyvulius, deimintų javus ir kita. Nepaslapstis, kad daužė stiklus, maišė su pašaru. Ne nuo vieno girdėjom pasakojimus, kaip gyvuliai rėkė nuo skausmo viduriuose. Ne vienas per ašaras kalbėjo, kad daug sykių buvo prispirti prie sienos su gadinimais, kad nesidė-

tų prie kolektyvinių ūkių. Kartu vogė, ką rado, ir dar įsakė, kad skersty kiaušė ar ką kitą, nurodė naktį ir dar su kumštėmis prigrasė, kad niekam nepranešty, nes bus sudegintas. Ir kiek tokių skausmingų tragedijų buvo. Būtų galima prirašyti išstisus lapus, bet aš tikiu, kad sąmoningiems žmonėms gana aišku, kokį gyvenimą pergyveno mūsų tėvynės sesės ir broliai ir tėvai.

Kaip biau ru klausytis tų, kurie čia apsimaskavę nekaltų avinėlių maskomis sakosi esą "vaduotojais". Jie dar norėjo sutrukdyti mūsų kelionę į Lietuvą. Jie dabar stengiasi sudarkyti delegatų kalbas, iškraipyti raštus. Gal jie stengsis ir mano žodžius sudarkyti. O aš jiems galiu pasakyti: "Atleisk jiems viešpatie, nes jie nežino, ką kalba". Todėl, kad aš mačiau tokių "nekaltų avinėlių" ir Lietuvoje. Dar tebesvajoja apie Smetonos laikus. Girdi, merga, berną turėjau, nereikėjo dirbti, o dabar sunku, maža alga, negaliu pragyventi. Pila į burną alkoholį ir per jį negali akių atkrapštyti. Jie nemato, kad Lietuva buvo karo griuvėsiuose; kad miestuos ir miesteliuos viskas buvo sugriauta, o jei kuris liko nesugriautas, tai langai su visais rėmais buvo išlakstę. Leiskit man pasakyti, koks baisus vaizdas dar ir šiandien tebėra Berlyne vakarinėje dalyje. Mes važiuodami 15 asmenų, o ne vienas, gerai matėm, per langus žiūrėjom ir ieškojom, ar rasim nors vieną namelį nepaliestą, bet niekur nematėm. Tik aukšti mūrai, kelių aukštų, apdraskyti, be langų, be durų, kito šonas nužeistas. Ne vieną kampą matėm, kur viskas sugriauta, tik griuvėsių krūva.

Koks progresas

O koks progresas Tarybų Lietuvoje? Tai sunku raštu aprašyti. Leiskit tik paminėti, kad mudvi su drg. B. Janauskiene nekartą grįžusios į savo kambarį kalbėjome, iš kur ta mūsų tėviškė gauna tas krūvas pinigų. Milžiniška statyba. Kartu tiesiami nauji keliai, statomi tiltai.

Čia reikia pasakyti, kad šiandien Lietuvoje niekas duonos sviesteliu neužtepa, reikia pačiam užsitempti, bet darbo yra. Lietuvoje niekur nėra, kad darbininkai stovėtų bedarbių eilėse, kaip pas mus.

Kalbant apie moteris, reikia pasakyti, kad mūsų laikais Lietuvos moteris buvo vergė. Argi jai užtėko, ką ji per dieneles verpė ir audė. Argi joms nereikėjo pridurti ilgus vakarėlius prie ratelių, prie staklių? Apie kitus reikalus neturėjo laiko nei pagalvoti. Reikėjo plunksnas

ŠYPSENOS

Kaip buvo pirmiau

"Ar teisybė, kad gravitacijos įstatymas laiko mus ant žemės?" užklausė naujokas studentas savo profesorių.

"Taip, teisybė", atsakė profesorius.

"Tai kaip mes išsilaikėm ant žemės, kol nebuvo priimtas toks įstatymas?" vėl užklausė studentas.

Neužteko vietos

"Ar pastebėjai, kaip mano balsas užpildė salę praėjusį vakarą?" pasigyrė dainininkė savo vaikiniui.

"Taip," atsakė vaikas pritardamas. "Aš taipgi mačiau, kaip keli pakilo ir išėjo, kad padarius daugiau vietos".

Drąsus vaikas

Mokytoja, norėdama įspėti vaikus, kad saugotųsi šalčio, pasakojo:

"Aš turėjau mažą broliuką, septynių metų amžiaus, kuris vieną dieną pasiėmė roges ir išlėkė į sniegą. Per šalę pagavo plaučių uždegimą ir po trijų dienų mirė".

Kelias minutes buvo tylą, paskui iš užpakalinio suolo pasigirdo balsas:

"O kur gi jo rogės dabar?"

Tikras vardas

"Ar tu negalėtum paaiškinti man, ką reiškia raidės VLIK, kurias dažnai matau spaudoje?"

"Palauk, gal išcifrūsiau kaip nors. Ar nebus tik Valdiatroskių Lietuviškų Igapirščių Kompanija".

plėsyti, kad kraitelį sukrauti dukrelėms.

Šiandien Lietuvoje pati motina gali šviesesnė dienele turėti, nes mašinos pavaduoja. Nebereikia tėveliams stiebtis į kelintą parapiją ieškant turtingos marčios ar žento, kad padėtų atidalyti kitus vaikus. Dabar jų vaikų gimnazijose ar universitetuose susipažins, o gal Maskvoje baigė aukštą mokslą.

Taip, Lietuva dabar sunkiai atpažįstama. Gyvenimas labai pasikeitęs gerojone pusėn visiems, išskyrus tinginius ir išnaudotojus, nes kas nedirba, tas ir duonos nevalgo.

VIENA. — Rezignavo Vengrijos premjeras Janos Kadar. Jis turjis per daug darbo partijoje.

Nauju premjeru paskirtas Dr. Ferenc Munnich.

Ką Matėme ir Girdejome Tarybų Lietuvoje

Rašo Juozas Lesevičius

(Tęsa)

Kas nustato mokesčių už darbadarinius? Patys kolūkiečiai. Jie suėmę metų derlių, kiek priklia grūdų, gavę kitų pajamų, kaip už linus, daržoves, pieno ar mėsos produktus, paskyrę dalį rezervan kolūkio reikalams ir supylę valstybinius mokesčius, likusius išdalina išdirbtų per metus visų kolūkiečių darbadarinių lygiui, ir po kiek išėina už darbadarį, bei kiek kolūkietis-tė turi darbadarinių, tiek gauna atlyginimo. Štai kodėl vienį kolūkiečiai uždirba daugiau, kiti mažiau.

(Jei kolūkiečiui grūdų ar pinigų reikia pirmiau, negu metai pasibaigia, jis gali gauti avanso iš kolūkio.)

Kurie kolūkiai dar nėra tinkamai organizuoti, prastai dirba, nesistengia, mažai užaugina javų, gauna prastą derlių, dar mažiau turi produkcinių gyvulių, kaip pieninių karvių, kiaulių ir tam panašiai, tie, aišku, mažas turi metines pajamas, užtai jie mažai turi išdirbę ir darbadarinių, dar mažiau gauna už darbadarinius, todėl mažai uždirba ir prastai gyvena (kaip vienas juokdarys iš pačių tokių kolūkiečių, jų aktyvaizdoje, vienam mūsų delegacijos dalyviui sakė: "mūsų karklai, mums dirbant, iš viršaus saule niekad nenudega, bet apdega iš apačios, po šmakru, bežiūrint į saulę kada diena pasibaigs..."). Bet kurie kolūkiai gerai organizuoti, turi gerą vadovybę, visi gerai dirba, stengiasi, gerai išdirba žemę, visą apsėja, gauna gerą derlių ir užlaiko gerus gyvulius, tie turi dideles metines pajamas, jie turi daug ir darbadarinių išdirbę, gauna už juos gerą atlyginimą, todėl bendrai gerai uždirba ir gerai gyvena.

Tiesa, ką kas sako, gerai, kurių kolūkių geros žemės, tai jie gali užauginti gerus javus, užlaikyti gerus gyvulius ir gerai gyventi. Bet kaip su tais, kurių žemės prastos? Taip, teisingai. Bet gi reikia atsimiti, kad ten, kur žemės prastos, žmonės ir pirmiau dar biedniau gyvena. Dabar ir tik dabar, jie gali pagerinti savo gyvenimą, kolektyvėje žemės ūkio sistemoje visi bendrai, kolektyviai gyvenami ir dirbdami. Ypatinai mechanizavimo darbe, pirmiau absoliutiškai nebuvo įmanoma. Dabar ne tik įmanoma, bet ir pravedama gyvenime. Su tuo gerėja jų

darbas ir produkcijos našumas, todėl savaime ir gyvenimas gerėja.

Kolūkiai dirba žemę arkliais ir traktoriais. Arklius užlaiko patys kolūkiai. Traktorius samdosi iš mašinų-traktorių stočių. Moka grūdais ar pinigais, bet daugiausiai — grūdais. Tiesa, čia irgi atsiranda "skundų", kad reikia už samdomus traktorius mokėti. Bet gi reikia žinoti, kad traktorių niekas negamina ir negali gaminti veltui. Kadangi traktorių pagaminimas ir jų, bei mašinų-traktorių stočių užlaikymas kainuoja, todėl kas naudoja, tas ir turi prisidėti savo dalį tų lėšų padengimui. Tai visai suprantama.

Ar gali kolūkiečiai kur išvažiuoti savais arkliais? Žinoma, gali. Važiuoja kur ir kada tik turi reikalą. Kolūkis parūpina ir transportaciją. Transportacija (daugiausiai arkliais) suteikiama bet kokių laikų, jei kyla reikalas ligoniui susisiekti su gydytoju, arba tikinčiajam — ir su kunigu. Šiaip turi atsiklausti brigadininko, arba, jei toliau ir ilgesniam laikui — pirmininko.

Turgaus dienoje, kolūkiečiai su kolūkio arkliais, jei turi reikalą, visada gali važiuoti į turgų; arba sekma dieni, nedarbo dienoje, į bažnyčią, ar kur kitur, gali važiuoti su kolūkio arkliais, arba net ir su sunkvežimiais.

Ar turi kolūkiečiai nuosavybę? Taip. Namas, kuriame jie pirmiau gyvena ir pasiliko jų nuosavybėje. Jie gali jame gyventi, gali parduoti, nugriauti ir statyti naują, jei to nori. Prie to, kiekviena kolūkiečio šeima savo reikalams turi 60 arų sklypą žemės (100 arų sudaro vieną hektarą, kas reiškia daugiau kaip pusė hektaro plotis). Šis plotis susidaro tik iš dirbamos žemės. Į jį neįeina pastatai, kiemu ar kitais gyvenimui reikalingais reikmenimis užimta žemė. Čia jie gali pasisodinti bulvių, daržovių ar kitokių sau reikalingų augalų. Taipgi gali laikyti paukščius (vištas, antis, žąsis), kiaules, avis ir vieną karvę. Karvę ir avis išgano ir pašarą duoda kolūkis. Paukščius ir kiaules šeria savo sklype užaugintais augalais ir iš kolūkio uždarbadarinius gautais grūdais. Ko nesuvalgo sava šeimyna, kaip daržovių, taip mėsos ir pieno produktų, gali parduoti valdžiai nustatyta kaina, arba atviroj rin-

koj, už tokią kainą, kokią tik gali gauti. Lig šiol už šį sklypą žemės ir už namus, bei už laikomus gyvulius, turėjo mokėti valstybinius mokesčius, pinigais ir produktais. Bet nuo šių metų sausio 1 d., jie visiškai paliuosuoti nuo visokių bet kokių valstybinių mokesčių. Tai tas liečia individualius kolūkiečius ir jų sklypus.

Kaip ir kokius valstybinius mokesčius (taksus) moka kolūkiai? Kolūkiai valstybinius mokesčius moka nuo bendrų viso kolūkio pajamų. Kiek jie priklia grūdų, užaugina kitokių augalų, bei gauna piniginių pajamų už parduotus pieno, mėsos ir kt. produktus, tiek už tas pajamas moka tam tikrą nuosimintį valstybių privilegijoms mokesčių. Kadangi Tarybinė valdžia ypatingo dėmesio kreipia į tai, kaip padėti kolūkiams, todėl ir valstybinius mokesčius ne visi lygiai moka. Ir tai atsižvelgiama ne vien į žemės rūšį (kur geresnė žemė, ten aukštesnį nuosimintį nuo pajamų moka valstybinių mokesčių), bet ir į tai, kokią vietą kolūkis randasi. Jei toliau nuo miesto, nuo geležinkelio stoties ar kitokio centro, dėl ko gali susidaryti iškaštingesnė transportacija, kaip mineralinių trąšų parsivežimui, taip grūdų ir kitokių produktų pristatymui, tokiems mokesčių nuosimintis nuo jų pajamų daug mažesnis skiriamas. Atsižvelgiama dar ir į kitas sąlygas, jei jos susidaro dėl kokių nors aplinkybių.

Todėl netiesa, kas sako, kad kurie kolūkiečiai mažai gauna už darbadarinius, mažai uždirba, tai už tai, kad iš jų valdžia viską atima. Priešingai — valdžios pajamos dėl jų nukentė. Kurių kolūkių žemės prastos; juo labiau, kolūkiečiai neorganizuoti, nedirba gerai, atsilikę, turi menką derlių, kaip tik jiems patiems duonos užtenka, tokiuos kolūkius Tarybinė valdžia paliuosuoja nuo mokesčių. Arba kaip jie ten sako, tais metais nurašo valstybinius mokesčius.

Lig šiol kolūkiai valstybinius mokesčius turėjo sumokėti — duoti grūdais, bet nuo šių metų pradžios, kurie kolūkiai norės, jei jiems taip patogiau ir geriau, galės mokėti pinigais, arba produktais, kaip pienu, mėsa ir t.t. Kada kolūkis nuo savo pajamų apmoka valstybinius mokesčius, tai kolūkiečiai už darbadarinius gavę atlyginimą, grūdais ar pinigais, už savo asmenišką pajamą jau jokių valstybinių mokesčių nemoka.

Apmokėjus valstybinius mokesčius, ar visus likusius grūdus ir pinigus kolūkiečiai išsidalina už darbadarinius? Ne. Pirmoj eilėj, kad

ir geriausiuose kolūkiuose, kolūkiečiai veikia daugiau nei kaip 3 kilogramus grūdų už darbadarį. Nes jis ar ji, jei išdirba 300 iki 500, o kiaulių šerėjos, pav., net iki 1,000 darbadarinių į metus, tai jie ir taip jau gauna kelis tonus grūdų (nors grūdus, jei atlieka nuo maisto, arba nuo gyvulių pašaro, be bėdos gali parduoti — valdžia juos nuperka); tai pilnai užtenka. Pinigus, jei yra užtekina, pasikelia ir daugiau — iki 8 ar 10 rublių už darbadarį. Tačiau tokie, stiprūs kolūkiai, neišsidalina visų nei grūdų nei pinigų. Likusius, dalį iš jų skiria kolūkio pagerinimui, kaip mašinų sutaisymui ir naujų įsigijimui, pastatymui gerų modernių karvių, kiaulių, ožkų ir kt. Paskiau, skiria senelių užlaikymo fondui, pasistato klubą, svetainę, skaityklą. Pagaliau, jei dar turi atliekamų pinigų (ir tokių kolūkių šiuo metu jau ne mažai yra Lietuvoje), teikia pagalbą kolūkiečiams naujų gyvenamųjų namų pasistatymui.

Kur gyvena kolūkiečiai? Gyvena savo sodybose, kaip jie gyvena pirmiau. Tačiau tarybinės Lietuvos vyriausybės ir patys kolūkiai, ypatingai stipresnieji, smarkiai akstina sueiti gyventi į grupines gyvenvietes — panašiai kaip seniau buvo kaimai, arba dabar miesčiukai. Tik, žinoma, sodybai žemės dabar daug didesnis plotis skiriamas, negu seniau buvo kaimuose ar miesteliuose (bent jau nepalyginti, kaip pas mus, pav., Kanadoje, nors žemės ištisi plotai dykauja, bet miestuose ir miesteliuose namas prie namo suklietas). Tas daroma dėl įvairių priežasčių. Viena, išsimėtę kolūkiečiai daug ir be reikalingai sueikvoja geros, dirbamos žemės ir kartu apsunkena patį darbą, ypatingai dabar mašinų galdynėje; taipgi susisiekimai daug sunkesnis. Antra ir vyriausiai, tai gyvenimo patogumui. Kada grupėje sustatyti namai, daug lengviau ir pigiau suvesti elektrą, vandentiekį ir centralinį apšildymą (žinokime, kad jau dabar Lietuvoje daug kolūkiečių turi šiuos patogumus, ypatingai pirmus du — elektrą ir vandenį); taip pat praversti kelius, net gatves ir šaligatvius, kas pavieniais išsisklaidžius po senas sodybas, neįmanoma. O žmogaus gyvenimo patogumui tas gi reikalinga. Trečia, šitaip gali pasistatyti salę, klubą, skaityklą; steigti saviveiklinius meno ratelius, organizuoti jaunimo sporto grupes, turėti kultūrinės kolūkiečių sueigos ir t.t. Štai kodėl akstinami kolūkiečiai į grupinį gyvenimą.

Akstina, bet nieks jų ne-

verčia eiti į grupines gyvenvietes, jei kas to nenori. Tai priklauso nuo pačių kolūkiečių noro. Jei jis nori, net ir naują gyvenamąjį namą statydamasis, gali statyti savo senoje sodyboje. Nieks nedraudžia. Ir dar yra tokių, kurie taip stotasi. Mes matėme. Bet daug jau yra kolūkiečių, kurie susistatę arba stotasi sau butus (medinius ar mūrinius) grupinėse gyvenvietėse. Mes lankėmės pas kai kuriuos iš jų. Jų gyvenimas daug šviesesnis, gražesnis ir daug patogesnis. Nepalyginti prie tų, kurie dar gyvena senoje gūstose.

Tada gal paklauskite, ar yra galimybių, jiems sueiti į grupines gyvenvietes, pasistatyti naują namą? Taip, yra. Tarybinė Lietuvos vyriausybė duoda jiems veltui sklypą žemės (ir jis vistiek nenustotja teisės turėti sau 60 arų sklypą dirbamos žemės). Taipgi duoda labai lengvoms sąlygom ant 10 metų paskolą. Turtingesnieji dar ir kolūkiai pagalbsti. Paskolą išmokėjimais gali atmokėti pinigais, produktais ir, jei nori, bent dalį gali atidirbti darbadariais.

Todėl daugiau susipratę kolūkiečiai, pasinaudoja šiomis Tarybinės valdžios suteiktom lengvatom, keliasi į nuskirtas grupines gyvenvietes, pasistato sau naujus gražius namus, gyvena daug gražiau, šviesiau ir patogiau ir kartu kuria dar gražesni, laimingesni gyvenimą.

(Tiesa, prie progos čia noriu paaiškinti, daugumas klausia mane, kodėl dabar Lietuvoje naudoja žodį "ferma"? Ferma nepaeina nuo žodžio ūkis ir nėra paskolintas iš anglų kalbos nuo žodžio "farma" (farm). FERMA yra lietuviškas žodis ir reiškia tik vieną kokios specialios žemės ūkio šakos apibūdinimą — kolūkyje. Kaip, pav., karvių ferma, paukščių ferma ir t.t.)

Tarybų Lietuvos Pramonė

Tarybų valdžios metais didžiulį laimėjimą pasiekė respublikos pramonė. Jos produkcija, palyginti su prieškariniais metais, išaugo daugiau kaip septynis kartus. Sukurtos naujos pramonės šakos, kurių buržuazijos valdymo metais Lietuvoje visai nebuvo. Dabar Tarybų Lietuvoje gaminamos garo turbinos, metalo apdirbimo staklės, statomi žvejybiniai laivai, gaminami dviračiai, sudėtingi matavimo prietaisai, elektrotechnikos prietaisai ir kt. Daugelis Lietuvos respublikos pramonės gaminių dabar plačiai žinomi ne tik Tarybų Sąjungoje, bet ir tolimose užsienio valstybėse — Kinijoje, Indijoje, Urugvajuje ir kitur.

(Bus daugiau)

sidėjo
Draug
naujų
pirmą
jau r
mi vis
50 me
skyrių
čia pa
su pu
Būt
yra ga
tuvio
organ
goje a
cija. I
mei, D
riai —
šalpa,
dažnai
pašalp
dės na
lankon
čiamas

Pris
gyvent
kuome
labai
Draug
ba. J
nario.
simokė
tam di
nereik
pašalp
Ji tai
sargos
nariai
stovj
tikus
vė da
nomin
Draug
mirš t
Žvil
mūsų
narian
me, k
ja ner
Draug
reikak
kada l
ilgam

Mūs
organi
rūpi,
pavyz
narys
90 cen
dės g
per 26
sė mel
kitą p
pašalp
ėmęs
mę už
ar iš k
randa
likai i
gauti
mėnes
Ir tai
leidus
pašalp
už tris
du na
ant vi
šalpa
Šiuo

Kodėl Reikia Prigulėti Prie S. ir D. Draugijos

Vasario pirmą dieną prasiėjo Sūnų ir Dukterų Draugijos vėjus gavimui naujų narių. Jis tęsis iki pirmą dieną gegužio. Vajaus metu į narius priimami visi asmenys nuo 16 iki 50 metų amžiaus į bile kurį skyrių, pirmą, antrą ar trečią pašalpos ar pomirtinės, su puse įstojamo mokesčio.

Būti šios Draugijos nariu yra garbingas kiekvieno lietuvių reikalas, kadangi ši organizacija yra pagalbos ligoje ar nelaimėje organizacija. Ištikus ligai ar nelaimėi, Draugija — visi jos nariai — padeda ne tik su pašalpa, bet ir moraliai, kas dažnai būna svarbiau, negu pašalpa. Susirgęs ar susižeidęs narys gauna pašalpa, lankomas jos narių, atjauniamas.

Prisiminkime praeitį, pergyventus nedarbo metus, kuomet maža pagalba buvo labai reikšminga. Mūsų Draugija buvo didelė pagalba. Ji neužmiršo nei vieno nario. Jei kas nebegalėjo užsimokėti narinius mokesčius, tam draugija padėjo, kad tik nereiktų netekti Draugijos pašalpos atsitikime reikalo. Ji tai darė skolinama iš atsargos fondo. Tokiu būdu nariai išgalėjo būti gerame stovyje ir gauti pagalbą ištikus ligai ar nelaimėi. Gavę darbus ir sutvirtėję ekonominiai, nariai atsilygino Draugijai. Jie niekad nepamiršo to draugiškumo.

Zvilgterčiame į tai, kaip mūsų draugija padėjo savo nariams nelaimėje. Matysime, kad nei jokia kompanija nemoka tiek, kiek mūsų Draugija, kada yra tikras reikalas. Aš turju mintyje, kada liga žmogų prispaudžia ilgam laikui.

Mūsų Draugija nėra biznio organizacija. Jai ne pelnas rūpi, o narių apsauga. Štai pavyzdys. Trečio skyriaus narys mokėdamas į mėnesį 90 centų susirgęs ar susižeidęs gauna \$10.00 į savaitę per 26 savaites. Tai yra pusę metų. Jei liga tęsiasi, per kitą pusę metų gauna pusę pašalpos, \$5.00 į savaitę. Išėmęs pašalpa, tai yra, išėmę už visus metus, dalimis ar iš karto, narys dar nepraranda narystės. Praėjus dvylikai mėnesių, jis vėl gali gauti pilną pašalpa už tris mėnesius, iš eilės ar dalimis. Ir taip kiekvienai metai, praleidus metus po paskutinės pašalpos, jis gauna pašalpa už tris mėnesius. Tokiu būdu narys palieka draugijoje ant viso laiko ir gauna pašalpa iki trijų mėnesių. Šiuo laiku randasi penki-

lika narių, kurie išėmę metinę pašalpa ir gauna 3 mėn. pilną pašalpa praleidus vienus metus nuo pašalpos gavimo dienos.

Vienas narys yra išėmęs pašalpos \$1,600. Keturi nariai yra gavę po \$1,000 su viršum. Minimi nariai didžiojoje yra nustoję darbingumo.

Čia yra didžiausia Draugijos reikšmė. Tikrai pagalbos reikalingi nariai yra šelpiami ir atjauniami daugiau, negu kuri kita organizacija ar kompanija už tokį mažą mokesť.

Šiuomi noriu atkreipti atydą kaip Draugijos narių, taip ir simpatikų, gyvenančių Kanadoje lietuvių. Prigulėti

prie šios draugijos yra tikrai garbinga. Mažais savo mokesčiais mes šelpiame tuos, kuriuos išinka ligos ar nelaimės. Tai labai kilnus dalykas. Tuom pat sykiu ir mes užsitikriname, kad ištikus ligai ar nelaimėi mes nebūsime vieni, be draugų, be pagalbos.

Iš visko mes matome, kad gerieji laikai dingsta, mūsų kasdieniniai reikalai blogėja. Neteksime darbų, nebegalėsime mokėti brangių apdraudų. Liks mums tikrai mūsų draugiška organizacija.

Taigi, kurie dar nesate mūsų Draugijos nariais, įstokite. Tokiu būdu prisidėsite prie šelpimo ligos ar nelaimės ištikty lietuvių ir tuo pačiu sykiu užsitikrinsite tokią pat pagalbą ir draugiškumą sau, jei kokia liga ar nelaimė ištikty.

J. Šinkunas
SDD CK Pirmininkas

Maži ir Dideli Kūnai

Dar nelabai seniai buvo manoma, kad atomas yra mažiausia medžiagos dalis, kuri jau negali būti padalinta. Dabar mokslas žino, kad ir atomai susideda iš dalių. Pats paprasčiausias atomas ir tai susideda iš vieno protono ir vieno elektrono.

Elektronas yra nepaprastai maža dalis atomo. Tai neigiamas arba neigiamai įelektrintas atomo gabalėlis. Jis toks mažas, kad joki mikroskopai negali įžiūrėti. Bilijonus sudėjus kartu, žmogaus akis dar nageli matyti.

Taigi, medžiaga susideda iš labai mažų dalelių. Bet šios dalelės sudaro labai didelius kūnus. Mes tuoj pamatysime.

Mėnulis, kurį mes gerai matome, mokslininkams yra labai gerai žinomas kūnas. Gan tiksliai išmatuotas. Jo diametras turi 2.160 mylių. Lyginant su atomu, be abejonės, tai jau geras gabalas medžiagos. Bet jis yra labai mažutis lyginant su kitais kūnais.

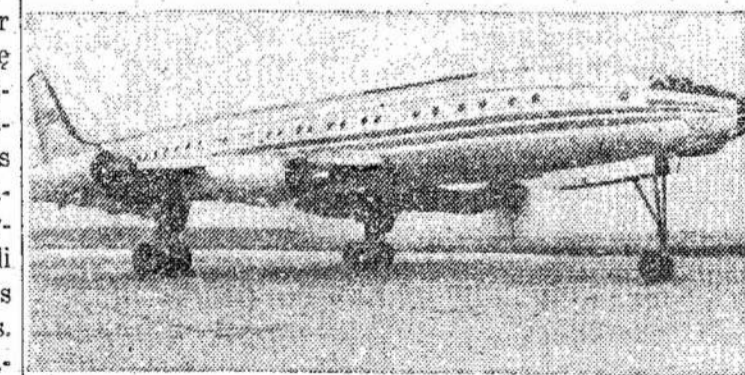
Mūsų žemės diametras per ekvatorių turi 7,927 mylias. Reiškia, mūsų Žemė yra

gana stambus kamuolys, lyginant su mėnuliu. Bet ir Žemė mažutė, palyginus su Saule. Mūsų Saulės diametras turi jau 864,400 mylių. Nuo mūsų Žemės iki mėnulio yra maždaug 250,000 mylių. Taigi, ši distancija nesudaro nė trečdaliao Saulės diametro. Bet mūsų Saulė taipgi yra mažutė, lyginant su kitomis saulėmis.

Žvaigždė Aldebaran, kuri yra taipgi saulė, diametru turi 31,000,000 mylių. Tai bent gabalas! Bet tai nėra pati didžiausia žvaigždė.

Astronomai yra tie žmonės, kurie įvairiais prietaisais tyrinėja dangaus kūnus. Ir jie yra suradę daugelį labai didelių žvaigždžių. Vieną iš jų vadinasi Epsilon Aurigae ir jos diametras turi 2,300,000,000 mylių. Ar jūs galite įsivaizduoti tokį dydį?

Nuo mūsų Žemės iki Saulės yra 93,000,000 mylių. Taigi, jeigu mūsų Saulė būtų viduryje tos žvaigždės, tai mūsų Žemė būtų nelabai toli nuo tos žvaigždės vidurio. Kaip žinome, nuo Saulės vidurio iki mūsų Žemės yra

Nuotrauka naujojo Tarybų Sąjungos orlaivio U-114, galinčio panešti iki 220 keleivių trumpesnėse kelionėse. Be sustojimo gali nunešti 120 keleivių iš Maskvos į

Pekiną ar New Yorką. Jis turi du aukštus. Apatiniame bagažas, o viršutiniame keleiviai. Turi valgyklą. Skaitonas didžiausiu orlaiviu pasaulyje.

Borneo Saloje Rastos Senovės Žmonių Liekanos

Londonas praneša, kad archeologai atkasė 70 skeletonų priešistorinių žmonių, tūkstančius akmeninių įrankių, ornamentikų papuošalų, šmotus buvusių puodų deliame urve pajūrio raiste, Sarawak, Borneo saloje.

Šis atradimas turįs didelės svarbos pietryčių Azijoje. Tūlos žmonių liekanos yra spalvuotos, šviesiai raudonos ir turi daugiau 40,000 metų senumo.

Iškasenai smulkmeniškai aprašė Sarawak muziejaus globėjas Tamas Harrisonas Karališkos Antropologijos Instituto žurnale "Man".

Vieta vadinama "Didelis Urvas nuo Niak"; randasi netoli valdiškos vietos tuo pačiu vardu, 300 mylių aukštyje pajūrio nuo Kuching į Sarawak.

Puiki Katedra

Tariant archeologų žodžiais, urvas panašus į puikią katedrą. Jis turi 800 pėdų pločio ir 200 pėdų aukščio prie žiočių. Įėjimas jo vidun iš šono, kur yra stati kalvinė uola apie 100 pėdų viršų gilios siaurumos, su stačiais kraštais, priartinančiais iš visų pusių.

Šita užtvara neleidžia laukiniams gyvuliams įeiti urvan ir maišyti kaulus, kur prasideda dideli keblumai archeologams ir kituose Borneo urvuose, sako Mr. Harrisonas.

Nors tik dalis iškasenų baigta, bet iškasėjai rado apie 5,000 visokių objektų, neskaitant skeletonų, daugiausia jų iš priešistorinių laikų.

Jie skaito akmenis, kaulus kevalų įrankius, molinius

93,432,200 mylių, o nuo tos žvaigždės centro iki išlaikinio krašto yra 1,150,000,000 mylių. Reiškia, mes būtume dar 1,956,567,500 mylių nuo Epsilon Aurigae krašto. Tai yra daug arčiau centro, negu krašto.

Erdvėje mokslininkai suranda daugybę žvaigždžių, kurie susideda iš bilijonų žvaigždžių, kurių tarpe yra daugelis tokių, kaip mūsų Saulė, o daugelis ir tokių, kaip Epsilon Aurigae.

Yra spėjama, kad ir kitos saulės ar žvaigždės turi planetas, o planetos mėnulių. Galimas daiktas, kad yra ir tokių, kuriose yra gyvybė, kaip kad ant mūsų Žemės.

S. A.

FLINT, Mich. — General Motors Corp. atleidžia dar 4,200 darbininkų.

puodus, skiltuvus pasidarymui ugnies, akmeninius grūstuvus, kūjus, perlinius papuošalus, apyrankes, kilpinius diržus, kad nenuslytų žemyn, smalą ir sparvą dekoravimui ir poliravimui puodų, kalnus gyvulių kaulų.

Visi akmeniniai objektai, rasti urve, buvo išbandyti hydrochlorine rūgštimi. Ir kuomet ten nebuvo burbuluojančios reakcijos, tai parodė, kad jie nei sykių nebuvo dalimis jautrios rūgšties kalkinio stogo, ir buvo suprasa, kad akmenis į urvą atnešė žmogus.

Rastos Didelės Kapinės

Niak urvas jau buvo žinomas prieš keletą metų. Mr. Harrisonas rado jį ieškodamas Sarawak upės deltoje davinių patvirtinimui anksčiau gyvenusio Borneo žmogaus. Bet nebuvo galimybės pradėti pilna skale jo vidaus tyrinėjimą iki šių metų.

Urvo žiotys talpina savyje, kaip archeologai vadiną, svarbiausią gyvenimo įrodą. Jo storis — 150 colių, susidedas iš kevalų, anglių (sudegusių visokių medžiagų) ir paliktų kaulų gyvenusių priešistorinių genčių.

Už gyvenimo vietos archeologai surado, kad urvo slaitas einas aukštyn tamsumon, kur buvo didelės kapinės saugiam laidojimui. Niekas ir palaidotų nepriklausė istoriniams laikams.

Tūli iš skeletonų buvo paguldyti stambiuose puoduose bei kitokiuose induose. Tūli buvo paguldyti ant iš lapų pintų šiurkščių gūnių su lukštais tarp kaulų. Tūli gulėjo nepaprastose pozicijose — gymiais žemyn, galvos ir krūtinės sutriuškitos, rankos į šalis išnarintos arba susigriebę už galvų.

Kaukuolė vieno senovės Borneo žmogaus nusiritus nuo mirties "paduškos" padarytos iš rhinosero šlaunies kaulo. Kitų kaulai buvo daliai paguldyti ant šonų, rankos ir kojos suskersuotos, nuteptos šviesiai raudonu švinu, gautu iš geležies rūdos.

Tai toks to didelio urvo aprašymas, kuriame žmonės gyveno ir mirė prieš 40,000 metų.

Biblija arba šventraštis mums sako, kad dievas pasaulį sutvėrė tik prieš 6,000 metų, o archeologai iškasenose suranda žmones, gyvenusius prieš šimtus tūkstančių metų. Tai koks dievas tuos žmones sutvėrė?

J. N.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Sergą lietuviai: Jonas Turuta turėjo didelę operaciją ant vidurių; Augustinas Nvardauskas senai serga ir gydomi King Edward ligoninėje.

Linkiu jiems greitai pasveikti.

Albinas ir Genovaitė Niuaraj (Danisevičiūtė) susilaukė sūnaus. Motina ir sūnus O.K.

Kvebeko seimelis patvirtino Montrealui teisę pakelti "sales tax" dar vienu centu dėl mokyklų išlaikymo.

Dabar mokėsime 6 c. vietoj 5 centų nuo dolerio.

Montrealo Transportacijos Komisija praneša, kad šiemet turi nedateklų \$1,622,688.

Pernai turėjo perviršių \$748,363.

Pasažierių per metus turėjo 292,908,434, o 1953 metais buvo 342,893,777.

Busai aptarnauja 83 procentus.

Reikia spėti, kad netolimoje ateityje bus keliamas fėras.

Mount Royal (Montrealo priemiestis) valdyba patvirtino pasiūlymą kelti taksus ant namų.

Kvebeko provincijos žuvininkai 1957 metais sugavo žuvis 133,510,000 svarų už \$3,514,769.

Tai truputį mažiau, negu 1956 metais.

Montrealo miesto valdyba dėjuoja, kad trūks \$8,000,000 šiais metais.

Sako reiks pakelti vandens ir biznio taksus, kad sukėlus minėtą sumą.

Taip pat katalikų mokyklų taksai bus didesni.

Pereitą savaitgalį Montrealo prarado gyvybę 6 asmenys. Du policininkai ir penki jaunuoliai sužeisti ant nelaimės.

J. Steegman, Montrealo Dailiojo Meno Muziejaus direktorius, pranešė, kad paroda prasidės kovo 28 dieną ir tęsis iki balandžio 27 dienos.

Norintieji išstatyti savo kūrinius turi paduoti aplikaciją iki vasario 15 dienos. Piešiniai turi būti rėmuose ir priduoti muziejui iki vasario 22 dienos.

Už geriausius piešinius skiriamos trys premijos po \$150.00.

McGill universitetas suvaržys įstojimą į inžinerijos fakultetą. Bus priimami tik su geriausiais pažymėjimais.

Dr. W. C. Alvarez įspėja visus senesnio amžiaus žmones, ypač dirbančius dirbtuvėse.

Ragina visus persitikrinti plaučius su X-Ray, ypač "grandmas" ir "grandpas".

Sako dauguma nei nežino, kad jie serga džiova ir būčiuoja savo anūkus ar anūkes iš meilės, bet kartu juos žudo apkrėsdami džiova.

Montrealo Nuomininkų Asociacija reikalauja iš Kvebeko valdžios, kad su-tvirtintų nuomos kontrolę Montrealo.

L. Bercovitch, kuris 1946 metais nušovė gengsterių karalių H. Davis ir už tai buvo nuteistas iki gyvos galvos kalėjiman, šiandien jau išleistas.

Dr. W. J. Levy, ekonomistas, sako, kad Montrealo randasi didžiausios aliejaus valymo įmonės ir jos ima žaliavą iš Vidurrijų ir Venesuelos.

Tuo tarpu žinome, kad Vakarų Kanadoje aliejaus versmės skundžiasi, nes Jungtinės Valstijos sumažino importą. Kodėl negabenti į Montrealą Kanados aliejaus?

Dr. Groulx raportavo, kad Montrealo 1957 metais buvo 30,930 gimimų ir 10,159 mirimai.

Sirdies priepuoliu mirė 3,845, o džiova 116. Gimdant mirė 21.

1957 metais Montrealo buvo 5,901 gaisras. Be to, išdykėliai buvo išsukę gaisrininkus be reikalo 4,466 kartus.

Per gaisrus 20 asmenų žuvo ir 559 buvo sužeisti.

Sunkvežimių vairuotojų konvencija Mount Royal vieš butyje priėmė reikalavimą, kad visos kryžkelės būtų aiškiai ir vienodai atžymėtos. Tas sumažintų nelaimės.

Konvencija taipgi reikalavo, kad visi sunkvežimiai būtų apdrausti.

Delegatų buvo iš Ontarijos, New Brunswicko ir JAV.

Laval universiteto socialių mokslų direktorius Gerard Dion skundėsi, kad kolegijos neužtektinai išlavina studentus ir nelavina religijos. Už tai daug visai nepraktikuoja religijos ir to pasėkoje religijos įtaka smunka. Kvebeko vyriausybė paskyrė \$2,500,000 paramos techniškomis mokykloms dėl

Politika ir Religija

N. AUKSTUOLIS

Kada sumaišome vandens ir pieną, tai pasidaro nei pienas, nei vanduo. Bet kas pasidaro, kai žmonės sumaišo religiją su politika? Dar aiškiau: Kaip išrodo tie žmonės, kurie įvairius įvykius pasaulyje bando išaiškinti kegdami prie jų religinį antspalvį? "Nei velnias, nei gegutė", kiti pasakytų.

Šiame straipsnyje noriu papasakoti apie tokius žmones, kurie pasauliniams įvykiams duoda religinį antspalvį. Jie vadinasi "National Federation of Christian Laymen". Išvertus lietuviškai, būtų "Pasaulietiško Krikščionių Nacionalė Federacija". Bet jie persistato daug gudresniais už mūsų krikščionis demokratams.

Jie leidžia Kanadoje laikraštuką, kuris užsivadina "News Behind the News". Jo redaktorium yra Wm. Guy Carr. Karo metu jis buvo laivyno karininkas. Nu-

studentų stipendijų.

Kvebeko provincijoje randa-si 9 techniškos mokyklos, kuriose mokosi 20,000 studentų. Baigia statyti dešimtą.

Ar žinot, kad Montrealas turi 1,154,000 gyventojų, kurių tarpe yra 666 dantis-tai, 355 plumberiai, 43,000 profesionalų ir biznierių.

Miestas užima 32,465 ekerius žemės. Mieste yra 234 parkai bei žaidimų vietos.

Katalikų mokyklų yra 300 su 147,500 mokinių. Protes-tonų 92 su 59,000 mokinių.

McGill universitete moko-si 7,500 studentų. Montrea-lo universitete su kolegijo-mis — 10,460 studentų.

Montreale yra 379 bažny-čios, 494 naktiniai klubai ir aludės, 1,562 restoranai, 2,238 gydytojai, 386 vaistinės, 377 gazolino stotys, 751 plaukų kirpykla.

Surinko Montrealietis

tariau parašyti straipsnį apie jį ir jo krikščionis to-dėl, kad jie yra labai cha-rakteringi žmonės. Ir jie ga-na veiklūs. Yra išleidę daug literatūros, kurioje aiškina-ma jų filosofija.

Jų uždavinys — išaiškinti žmonijai pavojų, kurį su-daro Liuciferis ir jo pase-kėjai, sudarą ant šios žemės organizaciją vardu "Illuminati". Ir štai kaip jie aiški-na pasaulinius įvykius. Štai pavyzdys:

Little Rock Incidentas

Apie Little Rock incidentą gerai atsimepate. Tenai baltieji pasipriešino negrų stu-dentų įleidimui į baltųjų mo-kyklą. Vyriausybė buvo pri-versta pasiūsti kariuomenę, kad apsaugojus negrus stu-dentus nuo baltųjų užpuoli-mų. Ir kaipgi šie krikščio-nys aiškina šį incidentą?

Jie sako, kad "Illuminati" (liuciferininkų organizacija) pasirinko Little Rock (Ar-kansas valstijoje, JAV) už tai, kad šiame mieste liuci-ferininkams susidarė sąly-gos studijavimui Amerikos žmonių reakcijos arba atsi-nešimo į pastangas visiškai pavergti juos. Ir štai ką jie suranda:

1840 metais generolas Al-berth Pike pastatęs Little Rock miestelyje palocius, kurie susidėję iš trylikos kambarių. Tiek kambarių reikėję tam, kad sutilptų trylika Illuminati Vyriausio Pildančiojo Komiteto narių. To komiteto priešakyje sto-vėjęs generolas Pike.

Čia reikia pastebėti, kad šie krikščionys Liuciferį lai-ko Setono broliu. Jo tikslas esąs užkariauti visą pasaulį, pavergti visus žmones.

Taigi, tuose palociuose ge-nerolas Pike išdirbęs visas smulkmenas, kaip pavergti visą žmoniją, jos kūną ir sielą, ir ant galo įdiegti Liuciferio ideologiją. Generolas Pike paaukojęs tą palocių ir savo gyvenimą tam tikslui. Jis savo planus užbaigęs 1871 metais. Rugpiūčio 15 dieną jis supažindinęs su sa-vo planais Gussepį Mazzinį, kuris 1834 metais tapęs liuciferininkų direktorium vi-same pasaulyje.

Savo laiške generolas Pi-ke instruktavęs Mazzinį ap-jungti nihilistus ir atėjistus, kad panaudojus juos nuver-timui caro. Atsiekus to, jie turėję mintyje paversti Ru-siją atėjistinio komunizmo šalimi.

Šie illuminatis suorganiza-vę ir nacius, ir zionistus, ir komunistus, finansavę juos, kontroliavę ir vadovavę taip, kad padalinus pasaulį, sukir-

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lo-vų uždaugalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įren-gtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavi-mas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

šinus politiniai, religiniai ir tautiniai.

Pirmiausia Illuminati naudojo vokiškąjį imperializmą sukėlimui pasaulinio karo. Paskui panaudojo načius sukėlimui kito karo. Tai vis buvo generolo Pike planas.

Vėliau tuos palocius Little Rock mieste užėmęs John Gould Fletcher. Jis buvęs apdovanotas Pulitzer dovaną po to, kai jis parašęs po-

emą apie Pike palocius, kuri buvus užvadinta "The Ghost of an Old House".

Vėliau kongresmanas David D. Terry tapęs Fletcher gimine per vedybas. Tie palociai atitekę jam ir jis tapęs to suokalbio dalyviu.

Illuminati organizacijai priklauso visai politikieriai, neišskiriant nei velionio Roosevelto, nei Eisenhowero ir kitų aukštųjų politikierių.

Sputnikai

Šie žmonės, Liuciferio suokalbų atidengėjai, žino, kodėl, pavyzdžiui, Tarybų Sąjungai sekasi su sputnikais, o amerikiečiams nesiseka.

Tarybų Sąjungoje svarbiausiu agentu esąs maršalas Žukovas. Ir kodėl gi maršalas Žukovas buvo atstatytas?

Ponas Dulles, Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius, kaip vienas iš stambiausių Illuminati agentų Amerikoje, žinąs viską, kas dedasi Tarybų Sąjungoje. Taigi, Žukovas buvęs pašalintas už tai, kad Žukovas galėjęs tapti diktatorium Tarybų Sąjungoje, kai tuo tarpu prezidentas Eisenhower stovi Jungtinių Valstijų galvinyje. Girdi, galėję išrodyti, kad galų gale įsigali pasaulyje viena valdžia arba

gerų draugų valdžia. Illuminati to nenori dabartiniu metu. Už tai ir buvęs panaudotas Chruščiovas pašalinimui Žukovo.

Girdi, tikslu užmaskuoti faktą, kad liuciferininkai kontroliuoja visas valdžias, buvus sukelta mintis, kad komunistai vagia Jungtinių Valstijų paslaptis. Bet tikruoju, tai Amerikos, Anglijos ir Tarybų Sąjungos mokslininkai slaptai veikę išvien. Jie turėję slaptą susirinkimą gruodžio 4, 1942 metais, Mont Tremblant, ir išdirbę planus dėl atominės bombos. Ir kada karas pasibaigęs, visos šalys pasidalinusios moklininkais lygiai. Šiam judėjimui vadovavęs E. H. Norman su L. B. Pearsono žinia.

Rusai paleidę sputniką pirma už tai, kad buvo numatyta taip. Tai vis sukėlimui

nesutikimų, kad nebūtų taikos pasaulyje.

Dabar tie liuciferistai siekia sukelti trečią pasaulinį karą, kad būtų sunaikinti visi kiti. Ant galo, sako šie "išminčiai", liuciferininkai sukurstysią krikščionis su komunistais, kad įvyktų galutinas susinaikinimas. Būsią naudojama ne tik atominės bombos, bet baisiai galingos dujos.

Prezidento liga

Kuomet laikraščiai skelbia, kad prezidentas Eisenhower negaluoja, gali būti tikrai liuciferininkų išmislas. Jie mulkina žmones visai. Laikraštuko redaktorius prisimenąs, kaip karo metu, jam esant viename Kanados uoste sargyboj, būvę pranešta, kad reiks saugoti Rooseveltą, bet tikru-

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Mūito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro išskyrus pirmadienius.

Siuntiniai iš Hamiltono į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiųsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite, telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinė ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepy (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJŲ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime mūito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi svėrti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte šėkančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Telefonas: LE. 2-8928

KAZYS BORUTA

Sunkūs Paminklai

(Ištrauka iš pasakojimo "Sunkūs Paminklai", kuriam autorius vaizduoja skulptoriaus gyvenimą ir žūvimą nuo nacių rankos. — Red.)

(Tąsa-

— Kur jūs mane tempiate, išgamos? — muistėsi nešamas senas invalidas. — Duok, senė, man ramentą, kad aš jiems drošiu į kaktą... Šitiems šunsnukiams.

Nusigandusi senė buvo benešanti paskui medinę koją ir ramentus, bet ją atstūmė policininkai.

— Kur jūs dėsite mano senį be jo lazdų? — susirūpino senutė. — Ar jau visai iš proto išėjot?

— Nereiks jam, tur būt, daugiau tų kojūku, — tarė susierzinę policininkai ir skubiai išvažiavo su Danuliu ir jos seniu, palikę ją prie lūšnelės su medine koja, ramentais ir vaikučiais.

Policininkai, atvežę senukus, išmetė juos į sandėlį prie durų. Kalvis Danulis dar šiaip taip pats nuėjo į šalį, o Sugintas nušliaužė rankomis į kampa ir ten atsėdėjo.

— Ką gi darys su mumis, seniais, tie budeliai? — stebėjosi abudu. — Vietoje galėjo pribaugti... Kam dar tampti?..

Sandėlis buvo pilnas prigrūstas žmonių — senų, jaunų, sveikų ir invalidų — lietuvių, žydų, darbininkų, amatininkų, mokytojų, miesto darbuotojų, ir nieku nedėtų žmonių. Vienus anksčiau suėmė, kitus šį rytą, kurie turėjo kasdien policijoje registruotis ir kuriems to nereikėjo, nors ir buvo kuo nors įtariamai.

— Sveiki, draugai! — tarė skulptorius, policininko įgrūstas į sandėlį ir apsižiūrėdamas patamsyje.

— Sveikas, sveikas, — atsiliespė keletas balsų iš tamsos.

Prie skulptoriaus priėjo svyrudamas senukas Danulis.

— Ir sveiką čia atvarė, — tarė lyg nustebeš, lyg apsidžiaugęs. — Gal paskutinį kartą susitinkam... Kur jau čia mudu gyvi su Sugintu išliksime?..

Skulptorius, nustebeš ir pasibaisėjęs, pamatė seną invalidą knygnešį, sėdintį kampe ant cemento grindų.

Sandėlyje buvo prigrūsta ir daugiau pažįstamų. Vienus skulptorius anksčiau pažinojo, su kitais susipažino, eidamas registruotis. Visi stoviniavo ar sėdėjo ant grindų, panarinę galvas, nusimine. Pamatę skulptorių, kai kas net apsidžiaugė. Gal nieko baisaus nebus, jei ir skulp-

torių atvarė.

— Ar nežinote, kodėl mus visus suėmė? — klausė.

Skulptorius patraukė pečiaais.

— Nieko nežinau, — trumpai atsakė.

Nusiminimas perbėgo sumintųjų veidais.

— Ką darys su mumis? — kažkas paklausė.

Tas klausimas visus kankino.

— Gal varys kur į darbus? — kažkas beviltiškai atsiliespė.

— Kokius darbus? — nervingai pertraukė kitas. — Nebent pasityti, kaip šiandien turgaus aikštelėje.

Prisiminė biaučių pasityčiojimą aikštelėje. Daug kas jį pats pergyveno, o kiti matė, kai varė suimtus pro šalį. Pasibaisėjimas perėjo per sugrūstą sandėlyje mišnią. Kai kas nusikeikė. Kai kas pagrasino pro sukąstus dantis ir kumščius sugniaužė.

— O gal dar biaučiau prasimanys? — kažkas vėl atsiliespė.

— O ką gali dar biaučiau prasimanyti, kaip pasityti iš žmogaus? — per tarė iš kampo tą balsą.

— Atras ką, — atsiliespė tas pats balsas.

— Ko čia kranksi kaip varnas? — kažkas sudraudė jį gali nuvaryti?

Nuo to pasikeitimo klausimais be atsakymų tik sunkiau pasidarė. Slėgė nežinia ir gniaužė beviltiškumas. Visi nutilo. Kiekvienas kas sau maštė.

— Ech, draugai, patys kalti! — staiga pasigirdo skardus balsas. — Ko sėdėjome, galvas pametę?

Nuo to balso visi krūptelėjo, bet niekas neatsiliespė. Kiekvieno mintyse kilo klausimas, ką jis galėjo padaryti? Tai buvo daugiausia eiliniai žmonės, niekada neužsiėmė jokia politika ir nespėjo išsiamoninti tarybinės santvarkos. Buržuaziniams laikais daugelis jų skurdo be darbo ir apsidžiaugė sulaukę tarybinio perversmo, tikėdamiesi gauti darbo ir surasti savo vietą gyvenime. Jie neapsirikio. Kiekvienas jų gavo darbo ir pirmą kartą pasijuto pilnateisis pilietis, o ne pastumdėlis. Karas užklupo staiga, iš nežinių, nakčia. Trenkė kaip perkūnas iš giedro dangaus. Nespėjo susivokti, o jau priešai užėjo. Ką padarysi tokiam sąmyšy? Čia miestas dega, čia bombarduoja. Kas spėjo —

pasitraukė, kitus užklupo organizuotos fašistų gaujos. Vienus nužudė, kitus apdaužė suėmė, paskui paleido ir vėl suėmė. Kiekvienas blaškėsi, ieškodamas išeities, bet jos nesurado. Tiktai dabar kiekvieno galvoje atsirado šimtai išiečių — kodėl jis to ir to nepadarė? Grauzėsi, pats sau prisiekinėjo, jeigu dar kartą ištruks, tai nepakliks į galvažudžių lizdą plikomis rankomis.

Kalėjime įsiviešpatavo slepianti tyla. Kiekvienas sau maštė, nedrįsdamas prasi tarti. Visų veidai buvo niūrūs, prislėgti. Skulptorius Grybas sėdėjo atsiremęs prie sienos, šalia Suginto ir Danulio. Jis irgi narpliojosi savo mintyse, kur jis apsiriko, klaidą padarė, nespėjo. Gailėjosi, kad neišėjo į mišką drauge su komjaunuoliu Juozuku, ar pėsčias su šeima į Kauną, viską metęs. Bet ir vėl raminosi, nes atrodė, kad pats klaikumas jau bus praėjęs. Gal šiaip ką hitlerininkai prasimanys ir paleis. Sunku laukti uždarytam narve, bet ką dabar padarysi?

Kieme, už sandėlio sienų, pasigirdo keiksmai ir triukšmas. Pro užkaltus lentomis langų plyšius pamatė kieme hitlerininkus, rikiuojant gretomis suimtuosius. Daugiausia moteris. Stumdė, spardė, čaižė bizūnais per galvas ir kur pakliūva, o paskui, sustatę eilėmis, fotografavo.

— Matyt, į darbus varys, — kažkas pasakė, žiūrėdamas pro plyšį.

— Kur tau į darbą? — atsiliespė kitas iš šalies. — Štai, sėdi Sugintas be kojos ir ramentų. Į kokį darbą jį gali nuvaryti?

Visi staiga atsigręžė. Net nuo plyšių languose atsitraukė. Ant grindų sėdėjo kaip sėdėjęs Sugintas. Visi matė, kaip jį įgrūdo pro duris su Danuliu ir kaip jis rankomis nušliaužė į šalį. Bet suimtieji, kiekvienas savo minčių kankinamas, neatkreipė net dėmesio į seną invalidą knygnešį. Dabar visi, lyg pirmą kartą jį pamatė, sužiuro, pagauti siaubingą tarimo. Ir Sugintas, pasiremęs ant rankos, nustebeš žiūrėjo į visus, ko jie čia nematė? Visų akyse sustingo išgastis. Per invalido veidą tekėjo šaltas prakaitas. Tokios klaikumos jis dar nebuvo išgyvenęs, nors perėjęs šimtus kalėjimų ir daug baisių dalykų matęs. Čia jam staiga pasirodė, tarsi į tikrų žmogėdų rankas pakliūvęs.

Tuo metu su trenksmu atsiradė durys. Tarpduryje pasirodė hitlerininkas su bizūnu rankoje.

— Rtaus alles! — suriko klaikiu balsu.

Suimtieji, užsidengę rankomis galvas, spruko būriu pro duris. Hitlerininkas, sakė, liūdnei linktelėjęs gal-

skaičiuodamas ir keikdamasis, kapojo bėgančius bizūnu per galvas. Kai visus išvarė, žvilgtelėjo į vidų. Pamatęs ant grindų sukniubusį Danulį, pamanė, kad esąs negyvas ir paspyrė koja, o kampe pastebėjęs sustingusį Sugintą, užsimojo su bizūnu.

— Noch eins! — smogė, įširdes.

Sugintas nespėjo rankomis užsidengti galvos. Sukniubo vietoje su perkirstu veidu ant grindų. Tada įsiutęs hitlerininkas pamatė, kad suimtas be kojos.

— Donnerwetter! — nusikeikė ir paspyrė invalidą. — Privarė visokio šlamšto, o tu čia kamuokis.

Priebėgę policininkai, nualpusi kalvį Danulį ir sukruvintą knygnešį Sugintą išnešė į kiemą ir įmetė į Alioškos Stelmoko sunkvežimį, kuris buvo prikrautas kastuvų.

Suimtuosius išvarė į kiemą. Iškriavo kaip pirmuosius — daužydami, spardydami, keikdamiesi. Aplumę žmonės blaškėsi. Klupo, griuvinėjo. Švilpė bizūno smūgiai, maišėsi keiksmai ir beviltiškas riksmas. Pagaliau surikiavo gretas. Nufotografavo: Tarsi kokiais iškilmes.

Į kiemą išėjo tas pats pilvotas su pasruvusiomis akimis hitlerininkas, kuris Grybui pasisakė esąs mėsininkas. Tai buvo Karstenas. Jis čia, matyt, buvo svarbiausias viršininkas. Apžiūrėjo suimtųjų eiles, įsitempusias sargybas, paskui suriko iš viso pilvo griausmingu balsu vokiškai, o Klevickas pakartojo lietuviškai:

— Klausyt komandos! Žingsnis į dešinę — šūvis, žingsnis į kairę — šūvis. Vienas žodis — šūvis! Bet koks pasipriešinimas — šūvis! Marš!

Per išrikiuotas eiles perbėgo šurpas. Sujudėjo gretos. Nedarniai, pakrikai. Suimtieji persižvelgė vieni į kitus. Akyse šmėkstelėjo siaubas, beviltiškumas.

— Kur mus varo? — perbėgo per eiles šnabždesys ir nutilo.

Varovai sujudo. — Los, los! — užsimojo bizūnais, spartindami eisena. — Halt Maul!

Išvarė iš kiemo į gatvę. Ties pasisukimu Grybas susitiko akimis su Banaitiene. Nuo to klaikaus ryto jie pirmą kartą pasimatė. Banaitienė ėjo aukštai iškėlusi galvą, lyg nešdama baisią sunkenybę. Susitikusi su skulptorium akimis, skausmingai šyptelėjo.

— Ir Grybas su mumis, — pati sau tarė ir lyg apsidžiaugė. — Matyt, melavo Klevickas... Koks niekšas!

Skulptorius Grybas jai atrodė sakė, liūdnei linktelėjęs gal-

vą. Ką ta moteris iškentėjo per tas dvi savaites? — pats sau pagalvojo. Visai pražilo per tą laiką. Tik vienos akys degė išbalusiam veide.

Banaitienė grįžtelėjusi pamatė paskui važiuojantį sunkvežimį ir tėvo sukruvintą galvą.

— Argi ir tėvą būtų kankinę? — krūptelėjo. — Žvėrys... Ir senų invalidų nepasigailėjo...

Senis Sugintas, pamatęs dukterį eisenoje, pasuko galvą, lyg norėdamas geriau įsižiūrėti. Bet akyse tamsu pasidarė.

Kai vėl praregėjo, eisena buvo išsitiesusi. Nieko negalėjo pamatyti, tiktai šoferio kabinoje sulinkusią Alioškos kuprą. Tuo laiku atsipeikėjo Danulis.

— Kur mus veža? — paklausė apsidairydamas.

— Matai, kastuvai... — atsakė Sugintas. — Ne kitaip, kaip gyvus palaidoti.

Paskui važiavo lengvos kariškos mašinos. Tai laidotuvių palydovai — vyriausieji budeliai: Krestenas, Vėgertas, Rikteris ir kiti. Klevickas su padėjėjais ėjo pėsčias, kaip pagalbinės policijos viršininkas, einančios varovų pareigas. Visą komandą davė esenininkai su kaukolėmis ant rankovių, automatais ant pečių ir bizūnais rankose. Vieni jų ėjo priešakyje, kiti iš šonų, pliauškindami bizūnais. Šalimais ėjo, atkišę šautuvus, pagalbiniai policininkai, buvę baltaraiščiai. Visas išbaūšęs, susikūprinęs, ėjo su šautuvu ir Rukutis. Bijojo pažvelgti į eisena. Susitiko su Grybu akimis — nusigrįžo, ir dar labiau susikūprino.

Banaitienė vis žvalgėsi atgal, norėdama dar kartą pamatyti tėvą. Bet paskui tik urzgė prilaikomos mašinos. Ji savo tėvą, seną knygnešį ir kovotoją, labai mylėjo, nors su vyru ir toliau nuėjo kitais kovos keliais. Bet po grindžio metais ji, slapstydamasi ir plėtinama draudžiamą komunistų literatūrą, jautėsi lyg toliau varanti tėvo pradėtą darbą... Ji atsiminė, kai dar būdama maža mergaitė, neramiai laukdavo pareinant tėvo, o paskui slėpdavo parneštas knygeles... Kokie sunkūs metal buvo, kai tėvas buvo ištremtas į Sibirą, o paskui sugrižo invalidas... Tėvui, nors ir atėmė sveikatą, bet dvasios nepalaužė. Jis tęsė toliau savo kovą, nors ir dideliame varge gyvendamas. O ir jos buvo sunki vaikystė — piemenavimas, mergavimas pas aplinkinius ūkininkus, tarnaitė pas miestą ponus. Pokarinės prošvaistės su didelėmis viltimis... Susitikimas su Banaičiu, po grindininku, kuris jai atrodė tęsia toliau jos tėvo kovą... Ir senas knygnešys, kuris ta-

da buvo knygrišiu, padeda-
vo slėpti žento knygeles kaip
savo, nors ir ne visada su-
prato vaikų kovą, tik neap-
kentė naujų buržujų, išau-
gusių iš buvusių tautinių
veikėjų. Buvęs Kudirkos
bendradarbis pasitikėjo nau-
jais kovotojais daugiau, ne-
gu jo pasekėjais. Ko jie ver-
ti buvo tokie, kaip Beino-
rius, kurie sukosi savo biz-
neliuose, sugrobtuose iš tau-
tos vargo? Tai buvo išga-
mos, seno knygnešio akimis,
tautos išdavikai, su kurlais
jis nieko bendro nenorėjo tu-
rėti. Jam buvo artimesni
duktė su žentu ir visais nau-
jais kovotojais. Tai rėmė
juos, manydamas, kad jie už
tikrą liaudies Lietuvą kovo-
ja... Gailėjosi senis, kad su
jais karo išvakarėse susipy-
ko. Bet tą savo klaidą iš kar-
to suprato, krintant pir-
moms bomboms į miestą, o
paskui pamatė baltaraišių —
naujų išgamų — siautėjimą,
kuris buvo baisnis, negu
bombų sprogdimas... Senas
knygnešys stjo vėl į kovą,
remdamas tarybinius kovo-
tojus dėl krašto išvadavimo
iš vergijos... Tik niekada
nesitikėjo, kad jų eiseną
tarp suremtų šautuvų jis pa-
sėks paskui, įmestas į sunk-
vežimą be ramentų, ant kas-
tuvų... Kur juos varo?...
Bet senas knygnešys eis su
ja.s ligi galo.

O duktė, grįžtelėjusi aki-
mis į šalį, pamatė ne tėvą,
bet motiną, pablokštą pa-
tvoryje su tėvo ramentais ir
jos vaikais. Ant rankų laikė
jos mažą dukrelę, dar nieko
nesuprantančią, tik iš bai-
mės nuo svetimų žmonių pri-
siglaudusią prie bobutės, o
sūnus Algiukas, stipriai lai-
kydamasis už bobutės sijo-
no, išsigandusiomis akimis
žiūrėjo į varomus žmones ir
į kareivius su šautuvais.

— Mama!.. Vaikai!.. —
krūptelėjo varoma Banaitie-
nė ir puolė prie jų pro po-
licijos užtvarą.

Bet sargybinis šautuvo
buože ją nubloškė į gretas.
Šalia einančios moterys pa-
ėmė ją už parankės ir toliau
nuvedė.

Sūnus Algiukas, pamatęs
motiną, atitrūko nuo bobu-
tės ir išskėstomis rankutė-
mis bėgė pro sargybas šauk-
damas:

— Mama, mama!..

Bet einantis pro šalį ese-
sininkas nuspyrė jį koja į ša-
lį. Bobutė, pametusi ramen-
tus, stvėrė kita ranka anū-
kėlį, stipriai jį prie savęs
glaudama ir visa išbaldama
be žado.

Pro šalį važiavo sunkveži-
mis. Senis Sugintas, pamatęs
sustingusią patvoryje savo
senutę su anūkais, pamosa-
vo ranka ir šūktelėjo:

— Lik sveika, sene!.. Au-
gink anūkelius!..

Sunkvežimis urgzdamas
slinko pro šalį. Senutė Su-

gintienė, visa išbalusi, žiūrė-
jo siaubo apimtomis akimis
ir viską matė, lyg pro dū-
mus, jausdama tik prie-
stingstančios krūtinės nera-
miai plakant anūkelių širdis,
lyg išsigandusių balandžių.
Ji drebančiomis senomis ran-
komis stipriai juos spaudė
prie savo širdies ir žiūrėjo
paskui nuvaromą dukterį ir
nuvežamą vyrą.

— Vorwaerts! Vorwaerts!
— pliaukštėjo bizūnais hitle-
rininkai.

Klaiki eisena pasuko pro
aikštę į didžiąją gatvę ir nu-
ėjo panemunių plentu pro
miesto griuvėsius. Senutė
Sugintienė apalpo patvory-
je, neišleisdama iš sustingu-
sių rankų savo anūkelių, ku-
rie iš siaubo net verkti ne-
drįso.

Mirties eisenoje per sunai-
kintą miestą nuvarė tris šim-
tus šešiasdešimt žmonių, su-
rinkuotų po tris eilėmis. Ša-
limais ėjo varovai — vietni-
niai ir atvykusio SS dalinio.
Varomieji buvo paprasti
miestelio darbininkai, amati-
ninkai, eiliniai tarnautojai,
keli partiečiai, vienas kitas
gydytojas, vastininkas, kele-
tas mokytojų ir skulptorius
Grybas. Visus surikiavo vie-
noje rikiuotėje ir kažkur nu-
varė.

Skulptorius Grybas ėjo
tarp dviejų amatininkų —
siuvėjo ir kurpiaus. Jiedu
buvo švogeriai. Abudu tary-
biniais metais pakeitė skur-
dų miestelio amatininkų
verslą, vienas stojęs į arte-
lę, kitas į tarnybą pašte. Tai
buvo visas jų nusikaltimas,
už kurį jie pateko į šią ei-
seną. Namie liko žmonos ir
maži vaikai, o juos, vieninte-
lius šeimos maitintojus, kaž-
kur išvaro. Amatininkų vei-
dais perbėga beviltiškumas,
skausmas, nusiminimas.

— Nenusiminkit, — kuž-
da jiems nematomai pro-
gelsvus ūsus skulptorius. —
Varo kur nors darbams...
O iš ten pabėgsime.

Amatininkų akyse švyste-
li viltis.

O paties skulptoriaus vei-
das išblyškęs kaip drobė, a-
kys didelės, išplėtos, tarsi
kažką nepaprastą matytų ar
norėtų kažką prisiminti. A-
kyse maišosi klaiki eisena
pro miestelio griuvėsius tarp
atstatytų automatų ir toli-
mi atsiminimai. Neaiškūs,
lyg sapne matyti, ir ryškūs,
lyg dabar išgyvenami.

Pro šalį prabėgo Klevic-
kas išbalusiu kaip kaukė vei-
du, tvarkydamas varovų ei-
les. Pamatęs skulptorių, nu-
sigrįžta į šalį. Hitlerininkas
šalia pliaukšteli rimbu, lyg
paragindamas jį eiti savo
pareigas. Klevickas krūpteli
ir eina toliau išsitiesęs į ko-
ją su hitlerininkais.

O iš kur atsirado vidury-
je Europos tie žmogėdros su
svastikomis, kaukolėmis,

rimbais ir automatais?

... Šmėkšteli akyse niū-
rus, rudens rūko apsemtas
Berlynas. Šešiaaukščiai na-
mai surikiuoti kaip kareivi-
nės. Gatvės pilnos žmonių ir
mašinų. Bėgalinės bedarbių
eilės prie darbo biržų. Nu-
latis skurdas, amžinas ba-
das. Didingi reichstago rū-
mai, parlamentizmo švento-
vė. Vieni plepa, o kiti alų
geria. Niekas neklauso, nie-
kas negirdi. O po parlamen-
to pamatais rausiasi provo-
katoriai. Dega parlamento
rūmai. Dūmuose pasivaide-
na žmogėdros šmėkla su
svastika ir kaukolėmis.

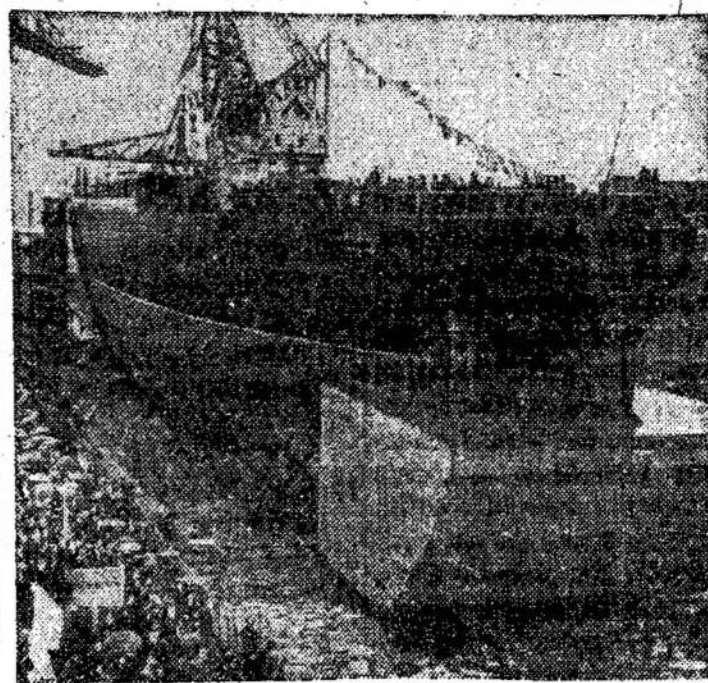
Toliau plati gatvė su lie-
pų alėja per vidurį. Unter
der Linden. Monumentalus
Prūsų Bibliotekos rūmai.
Milžiniška salė su stikliniu
kapolu. Skaitykla. Prie sta-
lų palinkusios žilos galvos ir
susimastę jaunimo veidai.
Pasieniais — knygų lentyn-
nos. Merguliuoja knygų nu-
garėlės — pergamentinės, o-
dinės, drobinės, — seni fo-
liantai ir nauji leidiniai.
Šimtmečių išmintis ir pasi-
didžiavimas. Ir vėl dūmai.
Dega aikštėse knygų laužai.
Aplink šoka viduramžių
šmėklos su vastikomis...

Pilki klasiški rūmai. Prie-
šais sėdi bronzoje sustingęs
Humboltas, Gėtės ir Šilerio
draugas, Berlyno universite-
to steigėjas. Pro paminklą
eina sutdentų būriai. Jauni-
mas skuba mokslo židinyje
pasisemti šimtmečių sukauptos
išminties. Prietamsiose
auditorijose, rodos, dar
skamba didžiųjų filosofų bal-
sas. Bet staiga jį nustelbia
isteriškas klyksmas. Į audi-
torijas įsiveržia rudmarški-
niai. Rasizmo kliedėjimai ir
tautų neapykantos šūksniai.
Deutschland ueber alles. Iš
seno universiteto eina kvai-
lai išdidūs hitlerininkai su
svastikomis ant rankovių.
Dūmai. Liepsnos. Sprogimai.
Pro ugnį ir griuvėsius eina
krauju apsisakę kareiviai su
svastikomis ir kaukolėmis...

Kur jie eina? Ogi čia pat
šalimais, pro Jurbarko griu-
vėsius, su atkištais automa-
tais varo žmonių minią —
lietuvių, žydų, rusų ir kitų
tautybių žmonių. Kur juos
varo? Tik jie vieni žino. Pro
varomųjų gretas prabėga
šiuropulingas kuždesys. Pasi-
girsta keiksmas ir sušvilpia
bizūnai viršum galvų.

Tuščia gatvėje. Pro griu-
vėsius šaligatviais nepraeina
joks žmogus. Tiktai už griu-
vėsių, pro vartus, kiemuo-

Pajamų Mokesčių
Ir Knygvedybos
Reikaluose
Prašome kreiptis
MAYfair 6121
Toronto

Pirmas pasaulyje atominis
ledlaužis, kuris neseniai bu-
vo nuleistas į vandenį Le-
ningrade. Jam vardas duo-

tas "Lenin". Jis galės dary-
ti ilgiausias keliones be su-
stojimo, nes nereiks pasiim-
ti kuro.

se, pro išlikusių namų lan-
gus šmėkšteli išblyškę veidai
ir išsigandusios akys. Jos,
stingdamos iš siaubo, palydi
klaikią eiseną. Ten eina vy-
rai, broliai, tėvai, motinos,
seserys. Kur jie eina? Kur
juos varo? Per sustingusius
veidus rieda tylios ašaros,
kai kur pasigirsta širdį per-
veriantis garsus raudojimas.
O eisena slenka toliau. Vis
toliau ir toliau tiesia gatvę į
kalną. Bet tai ne eisena. Tai
siaubas viduryje dienos.

Diena saulėta. Pats vidur-
vasario vidudienis. Dangus
giedras ir mėlynas. Po orą
šauda kaip kulkos — kregž-
dės. "Vyt-vyt!" — pasigirs-
ta viršum galvų. Kai kas pa-
kelia galvas į viršų. Kas čia
šaukia, ką čia vyti? — Tik

kregždės praskrenda mirti-
noje tyloje.

Ant stogo suburkuoja ba-
landis. Paskui pakyla būrys
balandžių — baltų, mėlynų,
raibų ir neramiai suplasnoja
viršum eisenos, bet išsigan-
dę tuojau dingsta erdvėje už
griuvėsių.

Tiktai viena saulė šviečia.
Miestelio griuvėsiai baigia-
si. Toliau žaliuoja laukai,
kaimo sodybos, apsuptos
medžių, Nemuno skardžiai.

Kelias eina į kalną. Eisena
slenka pamažu. Sunkus kvė-
pavimas, išblyškę veidai ir
neramios akys. Pro šalį
švysteli Nemuno juosta —
plati, mėlyna, tarp žalių
krantų vinguriuoja į saulė-
tą tolumą.

(Bus daugiau)

Petro Bepirščio Bičių
Šviežias Medus
Galima gauti pasipirkti Toronte:
A. A. Kukų krantuvėje, 847 College St.
ir
Lietuvių Salėje, 160 Clarendon St.

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietu-
viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL. 46917

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
FUNERAL SERVICE LIMITED
A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Gražūs Filmai

Šį sekmadienį, vasario 9, vakare, Lietuvių salėje, 160 Claremont, bus rodomi gražūs filmai. Viename filme bus daug ko pamatyti tiems, kurie myli žuvinimą. Nei vienas žuvininkas neturėtų praleisti progos. Kitame pamatysime dar niekad nematytą kiniečių cirka. Anais metais jie maršrutavo po Europą ir visus stebino savo triksais. Na, prie šių filmų bus ir lietuviškas filmas apie mūsų delegatus Tarybų Lietuvoje. Pamatysite, kaip jie buvo patikti Vilniuje, ant kolūkių, kaip jie buvo išleisti. Labai įdomus filmas.

Nepamirškite, kad šie filmai bus rodomi šį sekmadienį.

Mirė F. Andriukaitis

Watforde mirė buvęs torontietis F. Andriukaitis.

Velionis atvyko Kanadon po pirmo pasaulinio karo. Buvo dar nesenas žmogus.

Velionis buvo susipratęs lietuvis, mylėjo skaityti pažangią spaudą.

Du Susirinkimai

Pereitą sekmadienį Lietuvių salėje buvo net du susirinkimai, tai Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos ir Moterų Klubo. Abudu buvo skaitlingi ir brandūs.

Iš raportų paaiškėjo, kad

abidvi oragnizacijos ruošiasi prie parengimų. Moterys turės parodą, kurioje jos parodys delegačių parsivežtas dovanas iš Lietuvos, paveikslus ir kita. Apie tai jos pačios praneš daugiau. Sūnų ir Dukterų Draugijos parengime dainuos Bangos choras.

Ruošiasi Rinkimams

Kadangi federaliai rinkimai įvyks kovo 31 dieną, tai visos partijos griebėsi už darbo. Darbininkų partija, Progresyvi Darbo Partija, taipgi jau padarė pradžią.

PDP nominavo Nelson Clarke Parkdale distrikte, o Sam Walsh — Spadina distrikte. Abudu kandidatai yra seni darbo žmonių reikalų gynėjai.

Sukaktuvių Partija

Pereitą šeštadienį Lietuvių salėje buvo graži partija. Ją suruošė draugų A. ir J. Damašių draugai ir draugės atžymėjimui jų 25 vedybinės sukakties.

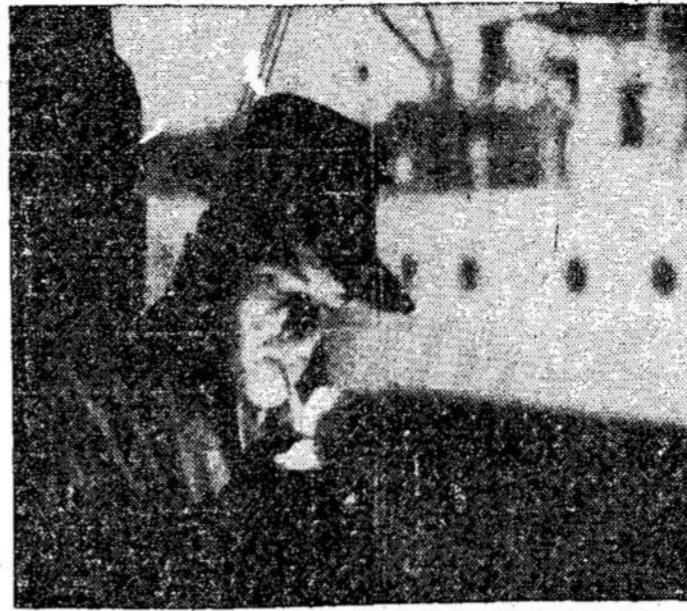
Susirinkusieji palinkėjo jiems ilgiausių metų ir įteikė gražią dovaną.

Damašiai yra malonūs žmonės, tad turi daug draugų ir draugių.

Mirė Danielius

Pereitą savaitę mirė Vincas Daničius, sulaukęs rodos apie 50 metų amžiaus.

Reporteris

Vancouverio aktorius Doug Haskins, kuris čia matomas laike pastatymo ant radio

Orlaivių Nelaimė Žuvo 53 Žmonės

NORWALK, Calif. — Du militariniai orlaiviai susikėlė virš vieno Los Angeles priemiesčio ir nukrito į tirstai apgyventą distrikta. To pasekoje 48 žmonės užmušti. Bet užmuštųjų tarpe tik vienas tos vietos gyventojas.

Viename orlaivyje, armijos transporte, buvo 41 asmuo, o kitame — šeši, visi žuvo.

Susikūlimas įvyko 2,500 pėdų aukštyje. Abudu orlaiviai visu smarkumu krito ant priemiesčio. Vienai moteriai pataikė orlaivio gabalas ir užmušė.

Kitoj vietoj netoli čia susi-

RELIGIJA IR POLITIKA

(Atkelta nuo 9 pusl.)
moje buvęs kitas asmuo, nes tuomi norėta suklaidinti priešus.

Vienu žodžiu, viskas, visi judėjimai, visi įvykiai pasaulyje yra Liuciferio agentų darbas. Visi visuomeniniai veikėjai, visi politikieriai yra liuciferininkai. Lucifero agentai vadovauja ir Kanados, ir Amerikos ir kitų šalių vyriausybėms.

Taip tai išrodo tie krikščionys jų spaudoje. Taip tai jie aiškina pasaulinius įvykius remdamiesi savo šventraščiais ir biblijomis. Ir, žmonių nelaimė, randa nemažai pasekėjų.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paelsna nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

SAKO GINKLAVIMASIS PRIVES PRIE BANKRUTO

WASHINGTON. — Buvęs vyriausias Jungtinių Valstijų ginkluotųjų jėgų viršininkas admiras Arthur W. Radford pareiškė, kad perdidelis ginklavimasis prives šalies ekonomiją prie bankruto.

Jis įspėjo įsikarščiausius kongresmanus, kad dėl rusų sputnikų jie nenustotų lygsvaros.

NEW YORK. — Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga pasirašė sutartį dėl apsikeitimo sportininkais.

Bet amerikiečių sporto organizacijos numato didelius finansinius sunkumus ryšium su pasiuntimu sportininkų į Tarybų Sąjungą.

Sutartis taipgi apima ir meninikus, inžinierius ir kt.

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Remkams Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Vienokių Pienu Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1748